

Привремена истражна комисија за утврђивање стања
у правосудним институцијама Босне и Херцеговине

Privremena istražna komisija za utvrđivanje stanja u
pravosuđnim institucijama Bosne i Hercegovine
Privremeno istražno povjerenstvo za utvrđivanje stanja
u pravosuđnim institucijama Bosne i Hercegovine

: 01-50-4-986-13/20
, 15. 09. 2020.

, , , , ,
, , ,
35. . (1) (2)
(„ , .79/14, 81/15, 97/15, 78/19 26/20),
2.

, 14. 06. 26. 06. 2019. ,

, 15. 05, 19. 05. 20. 05. 2020. , 8.
13.

(:
).

, 01. 10. 2020. ,
, 13 .

1. : –

2. :

, : 033 2860 68 e-mail :
igor.bajic@parlament.ba sonja.abdulovski@parlament.ba

- :
- /

Привремена петражна комисија за утврђивање стања
у правосудним институцијама Босне и Херцеговине

Privremena istražna komisija za utvrđivanje stanja u
pravosuđnim institucijama Bosne i Hercegovine
Privremeno istražno povjerenstvo za utvrđivanje stanja
u pravosuđnim institucijama Bosne i Hercegovine

: 01-50-4-986-13/20

, 01. 10. 2020.

10. (1) („
”, 25/18), 188.
26/20) 3. (2) („ .79/14, 81/15, 97/15, 78/19

(:), 13. , 01. 10. 2020.

08. 10. 2020. , 15. 14. ,

05.10. 2020. , 14. .

:

- /

: 01-50-4-986-13/20

, 01. 10. 2020.

36.

/

10. (1) („
”, 25/18), 188.
26/20) 3. (2) („ .79/14, 81/15, 97/15, 78/19

(:) 13. , 01. 10. 2020.

1.

2.

- :
- /

: 01-50-4-986-13/20

, 01. 10. 2020.

13.

(:) 24. 09. 2020. , 13 .

1. :
2. ;
- .1.** :

.2.

1.

2.

08. 10. 2020. , 15.

05.10. 2020. , 14.

15 .

14. ,

NEAUTORIZIRAN TRANSKRIPT

13. SJEDNICE PRIVREMENE ISTRAŽNE KOMISIJE PREDSTAVNI KOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE ZA UTVRĐIVANJE STANJA U PRAVOSUDNIM INSTITUCIJAMA BiH održane 01.10.2020. godine

PREDSJEDAVAJU I

DAMIR ARNAUT

Dobar dan. Otvaram trinaestu sjednicu Privremene istražne komisije Predstavni kog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine za utvrđivanje stanja u pravosudnim institucijama Bosne i Hercegovine. Pozdravljam sve članove komisije i pozdravljam gospođu Alenu Kurspahi Nadarević, glavnu disciplinsku tužiteljicu Ureda disciplinskog tužioca i zamjenika glavne disciplinske tužiteljice, gospodina Mirzu Omerovića. Hvala vam na dolasku i na saradnji sa Privremenom istražnom komisijom. Predloženi dnevni red za današnju sjednicu sastoji se od dvije tačke.

Dnevni red

1. Saslušanje svjedoka pred Privremenom istražnom komisijom, gospođe Alene Kurspahi Nadarević, glavne disciplinske tužiteljice Ureda disciplinskog tužioca te gospodina Mirze Omerovića, zamjenika glavne disciplinske tužiteljice.
2. Tekuća pitanja.

Otvaram raspravu o dnevnom redu, nema prijavljenih. U skladu sa Poslovníkom, konstatujem da je predloženi dnevni red usvojen.

Ad. 1

Prelazimo na tačku jedan dnevnog reda, a to je saslušanje svjedoka pred Privremenom istražnom komisijom, kako sam već pročitao. Još jednom pozdravljam gospođu Alenu Kurspahi Nadarević i gospodina Omerovića. Zahvaljujem vam se i u svoje ime i u ime ostalih članova Komisije na dolasku na današnje svjedočenje te na time iskazanu sa Privremenom istražnom komisijom Predstavni kog doma. U skladu sa ustaljenom praksom ove Komisije, koja je saslušala već niz

svjedoka, pratit ćemo tu praksu, ja u vas zamoliti da date par uvodnih riječi, prije svega i što se vremena tiče, uzmite vremena koliko vam treba. Dakle, neko uvodno izlaganje da ponudite članovima Komisije, osvrnuti se prije svega na mandat ove Komisije, a to je stanje u pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini, s posebnim osvrtom na sposobnost Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, da omoguće put Bosne i Hercegovine ka članstvu u EU. S obzirom da, ovo je prvi put da saslušavam dva svjedoka istovremeno, da li to u ovom slučaju uopšte ima smisla, s obzirom na to da dolazite iz istog Ureda, da ste rukovoditeljica, odnosno, zamjenik rukovoditeljice tog Ureda, tako da ta uvodna obraćanja mogu biti i tako što ćemo prvo čuti gospođu Kurspahi Nadarević, zatim gospodina Omerovića, a onda ćemo je li otvoriti za pitanja svim članovima Komisije i to će biti taj jedan interaktivni dio. Još jednom, hvala na dolasku i izvolite.

ALENA KURSPAHI NADAREVIĆ

Hvala predsjedavajućim, hvala vam na pozivu u moje ime, kao i u ime Ureda disciplinskog tužioca. Nadam se da će ovo naše svjedočenje biti od koristi za proces reforme u koji smo uključeni svako na svoj način. Rad vaše komisije cijenim kao važan dio procesa koji će garantirati ove zemlje garantovati pravosuđe sposobno da uspostavi beskompromisnu vladavinu prava, kao osnovni uslov za približavanje BiH EU. Taj proces reforme nije sam sebi svrha, nego je alat za unapređenje našeg društva. Princip triodiobe trodiobe vlasti se mora poštovati, ali isto tako mora postojati i mehanizam teže i protivteže, ili što bi Amerikanci rekli check and balances što će osigurati da nijedan od tri stuba vlasti nije nedodirljiv. Međusobna kontrola tri stuba vlasti je jako važna i zato rad ove Komisije pozdravljam i vidim vas kao partnere u izgradnji nezavisnog i učinkovitog pravosuđa Bosne i Hercegovine. U učinkovitost ne možemo mjeriti samo kvantitativno, kroz brojeve riješenih predmeta, ili statistike. Važno je da imamo i objektivno mjerljive pokazatelje. Najvažniji pokazatelj u učinkovitosti i pravilnosti rada jeste povjerenje građana. Nema važnijeg mjerila od tog. Na nama je da ga zajednički vratimo i ono što je posebno značajno jeste javnost i transparentnost rada vaše Komisije.

Stoga bih pozdravila predstavnike medija i pozvala ih da ovo naše današnje svjedočenje prenesu vjerno javnosti. Kao što ste me i predstavili, ja sam Alena Kurspahi Nadarević i na čelu sam Ureda disciplinskog tužioca od 2017. godine, odnosno, od sredine 2016. godine, kada sam imenovana za vršioca dužnosti glavnog disciplinskog tužioca. Ured disciplinskog tužioca je jedna od tri organizacione jedinice u sastavu Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, pored Sekretarijata i

Kabineta predsjednika. Nadležnost Ureda disciplinskog tužioca, propisana je Zakonom o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću i Poslovnikom o radu Visokog sudskog i tužilačkog vijeća. Ured vrši dužnosti tužioca, u vezi sa navodima koji se tiču povreda dužnosti sudija i tužilaca, odnosno, postupaju po pritužbama protiv nosilaca pravosudnih funkcija, ili na vlastitu inicijativu. Pritužbu Uredu disciplinskog tužioca može podnijeti svako, može je podnijeti fizičko ili pravno lice, udruženje ili organizacija, jedini uslov je da ona bude dostavljena Uredu u pismenom obliku, putem pošte, faksa ili maila. Pored zaprimanja pritužbi, kao što sam rekla, postupam i na vlastitu inicijativu, ili kako mi to volimo reći i po službenoj dužnosti, kada imamo saznanja, ili kada se u javnosti pojave navodi o mogućoj povredi službene dužnosti od strane sudije i tužioca. Okrug našeg djelovanja jeste, uključuje disciplinske prekršaje sudija i tužilaca koji su također propisani Zakonom o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću, članovima 56 i 57 i propisano je trenutnim zakonskim rješenjem po 23 disciplinska prekršaja, koja se neznatno razlikuju, a razlike su u odnosu na sudije i tužioce, vezano za djelokrug njihovog rada. Kad zaprimimo pritužbu, ili kad otvaram predmet po službenoj dužnosti pristupamo provjeri navoda, odnosno, istraži pritužbe. Naravno, odluka u tom smislu može biti pokretanje disciplinskog postupka ili odbijanje pritužbe, ukoliko se ustanovi da je neosnovana.

U slučaju pokretanja disciplinskog postupka, a svjedoci smo, je li da Ured ima pune ruke posla, posebno u posljednjih nekoliko godina, on te čeka na čin da Ured disciplinskog tužioca, odnosno postupaju i disciplinski tužilac priprema disciplinsku tužbu koja sadrži činjenični osnov, sadrži činjenični opis disciplinskog prekršaja, disciplinski prekršaj i dostavljaju se svi dokazi koje ured predlaže uz tu disciplinsku tužbu. Ona se podnosi Visokom sudskom i tužilačkom vijeću, ta nije prvostepenoj disciplinskoj komisiji Vijeća. Ono što je važno da napomenem i što vrlo često ujmemo u javnosti, znači, Ured disciplinskog tužioca ne utvrđuje odgovornost i ne izriče sankcije u disciplinskom postupku. Mi smo dakle stranka u tom disciplinskom postupku i zastupamo tu disciplinsku tužbu tokom postupka i sve do konačne odluke. Disciplinski postupak se vodi po pravilima koja su propisana Zakonom o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću i Poslovnikom o radu tog istog vijeća, ali u nedostatku tih odredbi, supsidijarno se primjenjuje i Zakon o parničnom postupku. Mi imamo pravo na žalbu protiv odluke Prvostepene disciplinske komisije Drugostepenoj disciplinskoj komisiji, dok u trećem stepenu moguće je znači žalba isključivo koja se odnosi na sankciju.

Još jedan interesantan i zavnosti zanimljiv djelokrug našeg rada jesu i zahtjevi za privremena udaljenja sudija i tužilaca od vršenja njihove dužnosti, te takozvane suspenzije. Ured disciplinskog tužioca u slučaju a) koji, tako je propisani zakonom, kad postoji osnov propisan zakonom podnosi takav zahtjev, tako je Prvostepenoj disciplinskoj komisiji i u slučaju b) i u tim postupcima. Suspenzije se mogu tražiti i zahtijevati odvojeno od disciplinskog postupka, a mogu i istovremeno sa podnošenjem disciplinske tužbe u slučaju c). Ovo je ukratko djelokrug našeg rada. Ono što bih ja još dodala u ovom svom uvodnom izlaganju jeste da je rad Ureda disciplinskog tužioca transparentan, mi se trudimo da postupamo tako. Odgovaramo na upite novinara i pružamo informacije koristeći i se službenim kanalima komunikacije, suzdržavamo se od javnog komentarisanja oblasti pravosuđa. Naši disciplinski tužioci ne daju izjave o predmetima i o postupanju u predmetima na kojima rade i ne učestvuju u medijskim raspravama, kao što je to nama, nažalost, postala praksa. Svjedoci smo svi svega toga, osobno pravosuđu. Smatramo da sudije i tužioci pa tako i naši tužioci ne bi smjeli biti medijske zvijezde, nego bi trebali svoj posao raditi u tišini, predano, profesionalno i u skladu s pravom. Ono što nam je izuzetno važno jeste da se u javnosti Ured disciplinskog tužioca, uglavnom u kontekstu postupaka koje vodi. Znamo i, mi se u javnosti pojavljujemo, ovaj, kada je javnost zainteresirana za postupke, koje Ured disciplinskog tužioca vodi i oni su vrlo često kompleksni i vrlo često se odnose i na nosioce najviših pravosudnih funkcija. Tako da ono što se događalo u nekim drugim sferama i oblastima pravosuđa, da nedostaje postupaka protiv takozvanih krupnih riba, mislim da se to na nas iz Ureda disciplinskog tužioca ne može odraziti. Znamo i mi podjednako tretiramo sve pritužbe i sve nosioce pravosudnih funkcija i spremni smo voditi postupke protiv nosioca najviših funkcija u pravosuđu, je li što se to ovaj moglo i vidjeti kroz naše postupke. Također, ono što zaista želim, ovaj ista i na što smo jako ponosni jeste da smo jedno od dva tijela, jedino tijelo koje ima veze sa pravosuđem spomenuti afirmativno u posljednjem izvještaju stručnjaka u izvještaju o vladavini prava u Bosni i Hercegovini, takozvanom je li Pribeovom izvještaju gdje je pohvaljen profesionalizam i hrabrost tužilaca u Uredu disciplinskog tužioca. Ovaj izvještaj vidimo kao potvrdu pravilnosti našeg dosadašnjeg rada i postupanja i jedan pokazatelj da u istom smjeru trebamo nastaviti i u budućnosti. Ja vam sada riječi dati mom kolegi, Mirzi Omeroviću, koji će, onako detaljnije predstaviti stanje naših referata, trenutno stanje naših referata, ovaj, isto da podijelimo, ovaj da podijelimo uvodni govor. Zahvaljujemo vam se.

DAMIR ARNAUT

Naravno, hvala Vam na izlaganju. Izvolite, gospodine Omerovi u.

MIRZA OMERОВИ

Zahvaljujem se predsjedavajućem i. Također, poput Alene i ja bih se zahvalio na pozivu Komisije u svoje ime i u ime ostalih kolega iz Ureda disciplinskog tužioca. U Uredu disciplinskog tužioca trenutno dužnost obavljaju, pored nas dvoje, još pet kolega disciplinskih tužilaca i dvije kolegice koje rade na administrativno-tehničkim poslovima. Alena je već rekla u uvodnom izlaganju da je osnovna nadležnost Ureda disciplinskog tužioca istraživanje navoda o povredi dužnosti nosilaca pravosudnih funkcija, odnosno, sudija i tužilaca. Ovi navodi sadržani su prvenstveno u pritužbama. Kada su pritužbe u pitanju, mislim da je to jedan pokazatelj kojim trebamo biti zadovoljni, odnosno, broj pritužbi o radu. S obzirom da smo u protekle 4 godine smanjili broj neriješenih pritužbi sa preko hiljadu pritužbi na petsto neriješenih pritužbi, sa juerašnjim danom. Kao što je Alena rekla, bilo koje fizičko ili pravno lice, institucija ili čak anonimno mogu podnijeti pritužbu Uredu disciplinskog tužioca. Potrebno je da kažemo da smo registrovali izmeću 5 i 10%, otprilike, 10 % je ove godine. Mi jesmo dio državne institucije, ali po prirodi rada smo svojevrsno sui generis tužilaštvo, tako da mislim da je prilično visok broj predmeta koji je registrovan po službenoj dužnosti. Kada je u pitanju sadržaj pritužbi, velika većina pritužbi, odnosno više od dvije trećine odnosi se na nezadovoljstvo sudskih i tužilačkih odluka, ili na dužinu trajanja pravosudnog postupka. Kada je u pitanju nezadovoljstvo donesenim odlukama, potrebno je reći da je Zakonom o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću propisan samo jedan disciplinski prekršaj koji se odnosi na sudije, koji se zove donošenje odluka kojima se uporno neopravdano krši pravilo postupka ili donošenje odluka kojima se očigledno krši zakon. Isti taj prekršaj je problematiziran u mišljenju Venecijanske komisije o Zakonu o VSTV-u, gdje je rečeno da na neki način on utiče na sudsku nezavisnost i da ga treba revidirati na način da se odnosi samo na odluke koje su donesene u lošoj vjeri ili ponovljene slušaje nemara. Također, obim primjene tog prekršaja je na neki način redukovani članom 87 Zakona o VSTV-u, gdje kaže da sudija ili tužilac ne odgovarati za mišljenje ili odluku donesenu u sklopu svoje službene dužnosti. Dakle, opseg primjene tog prekršaja u praksi je izuzetno ograničen i on se odnosi samo na najeklatantnije slušaje kršenja zakona, koji su izvan sudske prakse.

Druga, drugi naj eš i na in podnošenja pritužbi je nezadovoljstvo u esnika u postupku dužinom trajanja postupka. Ovdje imamo situaciju da se vrlo esto, ja bih rekao naj eš e dužina trajanja postupka da je uzrokovana objektivnom situacijom u pravosu u, gdje bih možda izdvojio jedan eklatantan primjer, jednog kantonalnog suda na kojem sudija gra anskog referata u prosjeku ima hiljadu drugostepenih gra anskih predmeta u radu. A normativima Visokog sudskog i tužila kog vije a je predvi eno da riješi dvadeset takvih predmeta mjese no. Dakle, ukoliko je sad taj predmet došao, jedan predmet došao u rad kod tog sudije, po prirodi stvari, on bi trebao do i na red za 4 ili 5 godina. Sasvim je logi no da neko ko je stranka u postupku, ije životno pitanje rješavanje tog predmeta ne e biti zadovoljna trajanjem tg postupka i ukoliko se obrati Ustavnom sud, Ustavni sud e utvrditi da je došlo do povrede prava na su enje u razumnom roku s obzirom na dužine trajanja postupka. Istovremeno, ukoliko taj isti sudija riješava predmete hronološki i ispunjava normative o broju riješenih predmeta, onda ne možem govoriti ni o subjektivnom propustu na strani sudije. Dakle, ovdje govorimo nije disciplinski prekršaj per se, dakle nije eksplicitno propisano kao disciplinski prekršaj. Ali na neki na in, svaki od 23 disciplinska prekršaja koji je propisan i za sudije i tužioce predstavlja odraz kršenja odre enog eti kog principa. Tako da su tu prekršaji koje imamo, pritužbe koje imamo sve eš e u radu.

Kada je u pitanju broj pokrenutih disciplinskih postupaka, on se kre e od, u zadnje 4 godine od 28 pokrenutih postupaka, do 46 portekle godine, koji predstavlja apsolutni rekord u radu Ureda disciplinskog tužioca. Ako pogledamo izvještaje Cepeža, odnosno, Evropskog tijela za pravosudnu statistiku, možemo primijetiti da je Bosna i Hercegovina gotovo uvijek u vrhu, ja bih ak rekao top 5 ili top 10, kada su u pitanju broj pokrenutih disciplinskih postupaka i u odnosu na sudije i u odnosu na tužioce. Ja se izvinjavam, je li bilo neko pitanje? Dobro. Dakle, možda što bih htio još da skrenem pažnju Komisiji, esto je prisutan komentar u javnosti da preko 90% pritužbi bude odba eno, ovaj broj je još ve i. Otprilike 7% pritužbi je bilo osnovano prošle godine. Me utim, da bismo rekli da je neka vrijednost velika ili mala, moramo imati na umu referentne vrijednosti. U svijetu, u radu sli nih disciplinskih organa, broj osnovanih disciplinskih pritužbi se kre e od 0, 1, 2 %. Tako da broj d 7 % osnovanih pritužbi u Bosni i Hercegovini je zapravo poprili no visok broj, o emu govori i apsolutni broj pokrenutih postupaka protiv sudija i tužilaca.

Ne znam da li je potrebno da dam još neka dodatna pojašnjenja u uvodnom izlaganju, mislim da su ovo bili osnovni pokazatelji o radu Ureda disciplinskog tužioca u protekle 4 godine, a naravno, mi smo spremni da odgovorimo na bilo koje vaše pitanje.

DAMIR ARNAUT

Još jednom se zahvaljujem na ovim iscrpnim i poučnim izlaganjima i na saradnji sa Komisijom. Sada slijedi ovaj dio naše sjednice gdje ću zamoliti članove naše Komisije da postavljaju pitanja svjedocima i evo dakle, ko se javlja za pitanja, imamo gospodina Begića, gospođu Pečić, zamjenika predsjedavajućeg Mektića, gospodina Heleza i evo, ako se gospođa Čelo javlja, ali sada imamo ovaj raspored već utvrđen. Izvolite gospodine Begiću, hvala.

ZLATAN BEGIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući. Gospođo Kurspahić Nadarević, gospodine Hadžiomerović, ja bih vam se prvo zahvalio na tome što ste izdvojili vaše vrijeme da svjedočite pred ovom Komisijom. Imali smo dosta vrlo korisnih podataka. Ja bih ipak, na prvom mjestu zahvalio gospođi Kurspahić Nadarević na razumijevanju i suštinskoj prezentaciji u dvije-tri rečenice principa podjele vlasti, njene svrhe i suštine. Nažalost, takvu vrstu razumijevanja i poznavanja, rekao bih poznavanja te oblasti, nisu pokazale neke kolege u Visokom sudijskom i tužilačkom vijeću, što smo se imali priliku uvjeriti u njihovim javnim nastupima i u odnosu prema radu ove Komisije. Ja imam jedno pitanje za vas. Budući da vi dolazite iz jednog suštinskog segmenta funkcionisanja pravosuđa, danas ovdje među nama koji predstavljamo zakonodavnu vlast, šta je to što vi mislite da bi bilo dobro promijeniti u postojećoj legislativi, a što bi vama olakšalo rad i princip vladavine prava i odgovornosti nosilaca pravosudnih funkcija u ino i ostvarljivijim u naktuelnim okolnostima i u smislu, naravno, naše ambicije da budemo dio evropske porodice država? Hvala lijepa još jednom.

DAMIR ARNAUT

Izvolite, evo ja ću vas zamoliti da se odlučite koje odgovoriti na pitanje izmeđ u sebe.

ALENA KURSPAHIĆ NADAREVIĆ

Evo svejedno, mogu ja, a može i Mirza. Hoćemo li saslušati sva pitanja, ili ćemo pitanje po pitanje, eto, isto tehnički.

DAMIR ARNAUT

Mislim da je tehnički dosta lakše ako idemo pitanje po pitanje.

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Dobro. Pitanje je bilo šta to mi smatramo da bi bilo dobro promijeniti, a što bi nama olakšalo rad. Još d 2016. Godine, kada su se poele raditi ozbiljne analize i davati preporuke šta bi to trebalo da se promijeniti, navedeno je i nekoliko segmenata koji se tiču našeg rada i svjedocimo je li da i u preporukama P.Review, Grakovim preporukama pa i ovom posljednjem Pribeovom izvještaju nezaobilazna tema jesu integritet, odgovornost i disciplinski postupci. Tako da se sa većinom tih preporuka, odnosno sa svim tim preporukama koje su date mi u uredu disciplinskog tužioca se slažemo. Ona koja je ključna i ona koja je važna, a mislimo da bi bila jako potrebna jeste da Ured disciplinskog tužioca bude samostalno tijelo, jedna posebna institucija odvojena od Visokog sudskog i tužilačkog vijeća. Za to je više razloga, između ostalog je i sama ta percepcija javnosti da smo mi ipak organizaciona jedinica Vijeća i da nismo potpuno samostalni u našem radu. Nama Poslovnik propisuje znači tu taj visok stepen autonomije u našem radu i mi se, zaista trudimo da postupamo tako, međutim, dijelimo dosta zajedničkih službi sa ostalim odjelima sekretarijata, smješteni smo u istim prostorijama, tokom vođenja naših istraga tijelu, instituciji, poznato je koji svjedoci nam dolaze na saslušanje, postoje evidencije o našim kretanjima, gdje odlazimo na službena putovanja, i tako dalje. Smatramo da bi zbog ovog niza razloga zaista bilo korisno i potrebno da ova institucija, da Ured disciplinskog tužioca bude odvojeno tijelo, a što je u suštini praksa i u uporednom pravu. Pored toga, jedna od preporuka jeste neko preventivno djelovanje. Možda dati više ovlasti Uredu disciplinskog tužioca, jer nama se često, od nas se često traži i mi često dobivamo i zahtjeve otići u neki sud ili tužilaštvo i utvrdite stanje, vidjeti kako se tamo radi i kako se postupuje u predmetima. Znači, mi nemamo te inspekcijske ovlasti. Znači, mi postupamo isključivo kad postoje konkretni navodi o konkretnom postupanju – ponašanju, protiv konkretnog sudije ili tužioca. Pa u tom smislu, znači to naše preventivno djelovanje izostaje pa se mi u tom smislu prevencije oslanjamo isključivo na represiju, znači uzdamo se jedino u disciplinske sankcije, koje su, nažalost, relativno niske i ne postoji ta konzistentnost u disciplinskoj praksi i na taj način djelujemo relativno preventivno, kao i kroz edukaciju, seminare koje održavamo u oblasti etike. To je, otprilike, ono što je osnov, što se tiče našeg djelovanja i što bi uticalo na naš rad. Mirza me može dopuniti i sa još jednim drugim segmentom.

MIRZA OMERОВI

Ja bih se samo nadovezao na Alenino izlaganje, da dam jedno još dodatno pojašnjenje. Naime, jednom platformom za izmjenu Zakona o VSTV-u, koju je, prije nekoliko godina VSTV uputio prema Vijeću ministara, a u saradnji sa Evropskom komisijom, bilo je zaista predviđeno ovo tijelo inspektora, o kojemu je Alena govorila. Dakle, tijelo koje bi se bavilo dosta širim inspekcijom iz svih oblasti tužilačkog i sudskog upravljanja. Znači, isto postoji nekakva pretpostavka da Ured disciplinskog tužioca zna stanje svakog tužilačkog i sudskog predmeta, što je, zaista, nemoguće na nekoliko miliona samo sudskih, a da ne govorimo o tužilačkim predmetima. Tako da, zaista mislim da je to tijelo inspektorata, moglo da pomogne ne samo Uredu disciplinskog tužioca, nego prvobitno i VSTV-u, a i rukovodiocima pravosudnih institucija u pogledu ispravnosti njihovog rukovođenja i u pogledu unapređenja daljeg rada sudske i tužilačke uprave.

DAMIR ARNAUT

Hvala Gosopodaru Pečiću, izvolite. Samo mikrofona, molim Vas! E, hvala Vam,

MIRA PEKIĆ

Na vašem uvodnom obraćanju, smatram da će nam i vaše uvodno obraćanje koristiti u našem radu i u zaključcima koje će Privremena istražna komisija o stanju u pravosuđu donijeti. Ono što sam ja shvatila je, to znači i vi ste rekli da će svako od nas u svom, u svojoj sferi djelovanja dati doprinos reformi pravosudnog sistema i poboljšanju stanja pravosuđa. Meni je jasno i samim tim i vi ste shvatili da ova pravosudna privremena komisija nema namjeru da utiče na bilo kakav rad pravosuđa, nego da zajedno pokušamo da poboljšamo i da odredimo zakonskim rješenjima do čemu do onih rješenja poboljšati sam rad i samo stanje u pravosuđu. Ja sam, već ste mi na jedno pitanje odgovorili, vezano za samu, za izmjenu Zakona o VSTV-u i pitanja da li je potrebno da kancelarija disciplinskog tužioca, da li bi bilo dobro da bude kao samostalan organ. Tu, potpuno saglasna i ja i saglasna sa tom vašom činjenicom i konstatacijom. Na taj način bi se omogućilo i nezavisno i nepristrasno djelovanje same kancelarije disciplinskog tužioca i uvođenje ove inspekcije. Ta kancelarija disciplinskog tužioca je i da prati negativne pojave u pravosuđu, da reaguje na njih, je li tako. Mene interesuje, kakvo je vaše mišljenje o prijavama koje je podnijela kancelarija disciplinskog tužioca, koje je VSTV odbacio? I da li se na taj način stvara privid i u javnosti i ova situacija u javnosti da su članovi VSTV-a nedodirljivi i da se na taj način stvara

jedan, što bi rekao sudija Peri , na ovom jednom saslušanju je rekao antisistem. Bojim se da ovo nepovjerenje javnosti u pravosudni sistem i da sve ovo što se dešava pa i u kancelariji disciplinskog tužioca doprinosi ovom jednom opštem stanju nepovjerenja u pravosudne institucije. Toliko.

MIRZA OMEROVI

Hvala Vam na tom pitanju, vidi se da ste se pripremali za ovo saslušanje i da ste upoznati sa materijom, Zaista pitanje ujedna enosti sudova disciplinske prakse i standarda disciplinske prakse je pitanje koje nas duboko tišti. Ako pogledam broj odbijenih, imali smo ak jednu dobro poznatu i odba enu disciplinsku tužbu, broj odbijenih disciplinskih tužbi raste u zadnje vrijeme. U ranijim periodima, ja bih rekao do 2016. godine, gotovo je Ured disciplinskog tužioca ima 100% u inak, što tako e, vjerovatno nije dobar pokazatelj i vu e ka nekakvim totalitarnim režimima. Mi nemamo ništa protiv odbijaju e odluke, ukoliko ta odbijaju a odluka sadrži jasnu argumentaciju i predstavlja putokaz za dalje postupanje i disciplinskog tužioca i sudija i tužilaca. Me utim, moramo zaista zapaziti jedan zabrinjavaju i trend da odbijaju e odluke su uglavnom donesene u takozvanim visokoprofilnim predmetima, ak jedna odba ena disciplinska tužba u visokoprofilnim predmetima, gdje je Ured disciplinskog tužioca, po mom mišljenju pokazao obazrivost, gdje smo se pozvali na stajališta disciplinskih komisija i gdje nismo dobili, po našem mišljenju, zbog ega ove odluke odudaraju od ranije prakse. ak bih bio dovoljno otvoren da kažem da možemo spomenuti fenomen, kako je rekao odvjetnik Vlado Adamovi , bezrazložnog obrazloženja. Dakle, obrazloženja koje ne sadrži klju ne elemente iz kojih je vidljivo zašto je donesena odluka i koja u smislu standarda koji su demonstrirani odlukama Evropskog suda, pitanje je koliko ispunjavaju standard obrazložene odluke. Kažem, zaista, naša po etna pozicija u svemu ovome nije da smo mi nepogrešivi i da ne griješimo, ali zaista moramo primijetiti neki statisti ki obrazac da se odbijaju e odluke donose uglavnom u visokoprofilnim predmetima i da ne predstavljaju jasan putokaz za rad disciplinskih tijela, kako Ureda disciplinskog tužioca, tako i disciplinske komisije.

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Ja bih još možda samo dopunila Mirzu sa par re enica. A maloprije sam spomenula da ovakva praksa nekonzistentna politika, nekonzistentnost u utvr ivanju odgovornosti, izricanju disciplinskih sankcija nije dobra. Nije dobra, mi bi trebali da poslije 16 godina postojanja Ureda

ve imamo profirane slu ajeve, da je sudijama i tužiocima ve jasno koje je to zabranjeno ponašanje ili postupanje, šta to predstavlja disciplinski prekršaj, šta to ne predstavlja. Mi smo sad u jednoj situaciji da ni mi sami u Uredu ne možemo znati i ne možemo pretpostaviti ishod nekog disciplinskog postupka. Ne možemo znati kakav o ekivani stav komisije emo dobiti u odluci. I to je ono što nije dobro i to je ono što je u suštini i opasno. I to je nešto što sigurno u budu nsti mora biti ispravljeno i mora biti promijenjeno. Jer kažem, poslije 16 godina postojanja Ureda, ovdje se radi o disciplinskim postupcima. To bi trebale biti stvari koje poslije toliko vremena, poslije toliko donesenih odluka postaju manje-više i rutina. Mi smo ranije imali, uglavnom, važne i velike predmete koji se ti u postupanja u samom predmetima, pa recimo, sudija nije izra ivao odluke u Zakonom propisanom roku, pa je povrijedio službenu dužnost na na in koji mi dokazujemo to materijalnim dokazima. Mi u posljednjih nekoliko godina imamo veliki porast disciplinskih postupaka koji se upravo ti u etike, koji se upravo ti u ponašanja sudija i tužilaca, nosilaca pravosudnih funkcija i to je ono što zabrinjava. Zna i samo postupanje u predmetu je i otklonjivo i dokazivo i teško je i i protiv materijalnih dokaza. Ali u situacijama gdje nam treba ocjena da li je neko ponašanje prihvatljivo ili neprihvatljivo, dolazimo na teren koji je podložan razli itim ponašanjima. Mi smo, recimo, nedavno imali, uli smo za to, nismo prisustvovali; prilikom odlu ivanja u tre em stepenu o jednoj sankciji, uli smo da je bilo rasprave u rasponu da se uopšte ne radi o disciplinskom prekršaju, od strane lanova Vije a, do toga da je potrebno razriješiti tu predsjednicu suda, u ovom slu aju. Zna i, takav neki raspon i takvo iznošenje mišljenja d strane Vije a, od osloboditi do potpuno razriješiti sudijske funkcije, mislim da, poslije ovoliko godina, ve sada možemo govoriti o odre enom je li broju godina i Ureda i rada tih disciplinskih komisija, ne bi trebalo da bude takav.

DAMIR ARNAUT

Hvala vam. Zamjenik predsjedavaju eg, gospodin Mekti , izvolite.

DRAGAN MEKTI

Dobar dan, jš jednom svima. Posebno poštovanje disciplinskom tužiocu i njegovom zamjeniku. Jako je bitno, jako je važno što ste se vi danas pojavili ovdje pred ovom Komisijom. Jer naša namjera nije samo da, hajde da kažem tako, da ispitamo to stanje u pravosu u i da utvrdimo pravo stanje i injenice zbog ega ono ne funkcioniše i zašto je ono nefunkcionalan dio ove države, a

nadam se da ćete se i vi složiti da je Bosna i Hercegovina pravna država i da sve manje i manje postoji vladavina zakona. Dakle, nije nam samo to cilj, nama je cilj kad se utvrdi pravo stanje ovdje, da ponudimo i rješenja. Dakle neka rješenja pa ćemo vidjeti na kraju i nekako kad sklopimo nekakav mozaik iz itave ove pri e, hoće li to odavdje poteći novi prijedlozi zakona, a naravno svi smo saglasni, nadam se i vi da Zakon o VSTV-u treba da doživi, preživi korijenite promjene, maltene, što se mene tiče da se potpuno novi Zakon o VSTV-u. E sad kad se pita, kad je u pitanju, aj da kažem tako institucija disciplinskog tužica u VSTV-u, vi ste barem po meni, za sada, jedan ključni korektor, da kažem tako, zakonitosti, rada pravosudnog sistema. Jer mi znamo da je VSTV postavljen tako, da on uopšte nikome nije odgovoran za svoj rad i na kraju se to ispostavilo u jednom negativnom smislu da je on kao vrhovno tijelo pravosudnog sistema Bosne i Hercegovine od pravosuđa napravio otuđeni centar moći i da, evo kažem, još jednom, da ne konstatujemo stanje kakvo je. Ja znam i čini mi se da vi imate status državnih službenika, kao disciplinski tužioci i htio sam baš da prođiskutujem na tu temu vaše autonomnosti i vaše nezavisnosti, vaše u radu. Ja mislim da je to što ste vi organizaciona jedinica u sastavu VSTV-a ogroman problem za vas i u vašem radu. Vi, kao organizaciona jedinica ste, je li tako, za svoj rad odgovorni VSTV-u, ili predsjedniku Visokog sudskog i tužilačkog savjeta. Ovdje, ste, da kažem tako i u itavoj toj logistici prilikom vašeg rada i vi jednostavno ne možete da ostvarite i realizujete tu vašu autonomnost i pretpostavljam, ne znam tačno, nemam pouzdane informacije, ali samom tom činjenicom, vi ste podložni i pritiscima određenim, raznim vrstama, kada je u pitanju vaša samostalnost u radu. E sad me samo interesuje kad ste rekli da kod prijave mora biti, ovaj, mora jedino biti da je jedini uslov da je u pisanom obliku, nisam siguran sad tačno, da li vi disciplinske postupke možete pokretati i na način kad do vas dopre određeni glas da je neko od nosilaca pravosudnih funkcija ovaj povrijedio zakonitost u svom radu, prije svega mislim na brojne istraživačke tekstove koji se pojavljuju u medijima. Dakle, možete li na osnovu toga pokretati, dakle, ne mora biti isključivo, ovaj, pisana, ovaj pisana prijava. I možda sam više komentarisao itavu tu situaciju nego što imam neko konkretno, konkretno pitanje. Još me jedino interesuje da mi odgovorite sada, da li vi možete u određenim situacijama, kada je potrebno to za pokretanje disciplinskog postupka, ostvarivati uvid u spise tužilaca i sudija? Možete, je li tako? Dakle, možete i onda na kraju, dakle, svega ovog što sam rekao, ja snažno podržavam i mislim da ćemo mi, da ćemo mi na kraju u kad zaključimo, da ovaj rad, bar što se mene tiče mrati snažno podržati da se disciplinski tužioc uspostavi kao neovisno tijelo. čak i da ima poseban svoj budžet, a takve institucije imamo već sli ne u u u, kao

razna tijela, na nivou Bosne i Hercegovine, ne znam, razni uredi i za žalbe i tako dalje, za žalbe građana, ured za žalbe kad su u pitanju zakon o javnim nabavkama, da budete samostalno nezavisno tijelo. Još me interesuje samo, kad vi podnesete određenu disciplinsku prijavu, pretpostavljam da nju šaljete predsjedniku VSTV-a, a on onda formira disciplinsku komisiju. Jesam li u pravu ja tu, što se toga tiče? Jesam. A može li on, ima li on onda pravo da išta odlučuje o vašoj disciplinskoj prijavi, odlučivat da li će formirati disciplinsku komisiju, ili može jednostavno, da kažem tako, zaustaviti taj vaš, tu vašu disciplinsku tužbu?

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Eh, ako je to sve, ja sam zabilježila otprilike neke, neka tri pitanja, pored ovih konstatacija koje su bile. Rekla sam u svom uvodnom izlaganju da mi pored zaprimanja pritužbi možemo i radimo po službenoj dužnosti. Mirza je spomenuo da je to relativno visok procenat predmeta koji su registrovani i mislim da su, ne da mislim, neg neki od najvažnijih disciplinskih postupaka koji smo mi videli formirani upravo po službenoj dužnosti na osnovu medijskih objava. Nama su uglavnom, medijske objave taj, taj input, tu se uglavnom pojavljuju navodi koji mogu ukazivati na povrede službene dužnosti od strane sudija i tužilaca. Pored toga, registrujemo mi i odluke Ustavnog suda, kada je u njemu konstatovana povreda koja može predstavljati disciplinski prekršaj, ili registrujemo možda nekad neke izvještaje iz kojih vidimo da bi se moglo raditi o disciplinskom prekršaju. Tako je, nekad smo ranije registrovali po službenj dužnosti i navode iz izvještaja OSCE-a, kada su oni to objavljivali polugodišnje i godišnje, prate i suđenja kojima su prisustvovali. Tako da, nekoliko izvještaja, ali mislim da je najvažniji izvor i osnov registracije predmeta po službenoj dužnosti upravo pisanje medija. Što se tiče ovog ostvarivanja uvida predmeta u spise – da, mi imamo pravo uvida u sve predmete i spise sudova i tužilaštava. Ranije smo to radili ovim fizičkim uvidom. Od uspostave CMS-sistema imamo uvid i putem tog sistema svim predmetima sudova i tužilaštava. Mirza će to, mal kasnije, detaljnije objasniti proceduru tog našeg uvida. I treće što sam ja zabilježila jeste postupanje, nakon što mi podnesemo disciplinsku tužbu vijeću. Znači, mi napišemo disciplinsku tužbu, spakujemo dokaze uz istu, pripremimo je u dovoljnom broju primjeraka za tuženog, sudiju-tužioca i komisiju i dostavljamo je Odjelu za imenovanja Visokog sudskog i tužilačkog vijeća koje pruža potporu u radu disciplinskim komisijama. Za potrebe ovog svjedočenja, mi smo se informisali kod naših kolega, pošto to nije naš djelokrug rada, kako oni dalje postupaju sa našim disciplinskim tužbama. Oni su nam rekli da postoji sedam prvostepenih

stelnih disciplinskih komisija, koje prema Zakonu i Poslovniku formira predsjednik. Zna i 4 komisije prvostepene za sudije i tri za tužioce i kad su u pitanju drugostepene komisije, imaju 3 komisije za sudije i dvije za tužioce. Ukoliko sam u pravu, u tim prvostepenim komisijama su po dva člana u svakoj komisiji su članovi Vijeća i po jedan eksterni član. Eksterni član je zna i sudija ili tužilac koji nije član Vijeća i koji se bira sa liste sudija ili tužilaca koja se dostavlja Vijeću. Zna i, svaki sud i tužilaštvo ima pravo da dostavi na poziv Visokog sudskog i tužilačkog vijeća po jednog svog predstavnika koji će učestvovati u radu disciplinskih komisija. I možemo reći, zna i postoji ta velika lista, jedan bazen iz kojeg predsjednik Visokog sudskog i tužilačkog vijeća odabere sedam sudija i tužilaca i imenuje ih u stalne prvostepene i drugostepene disciplinske komisije, kojima je mandat dvije godine. Kolege iz Odjela za imenovanje su nam rekle da po zaprimanju naših disciplinskih tužbi, da njihov DKCMS sistem dodjeljuje te predmete za rad određenom tužilačkom ili sudskoj komisiji, pri čemu vodi računa da se recimo izuzme komisija, ako je tužba podnesena protiv sudije Vrhovnog suda, da se ne dodijeli komisiji u kojoj je jedan od članova.

DRAGAN MEKTI

Je li to interni taj CMS samo za potrebe tog disciplinskog postupka?

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Tako je, to je DKCMS, tako su mi rekli da se zove i zna i taj dio dodjele predmeta, zna i mi nemamo uvid u isto, to su informacije koje vam prenosim, koje sam ja htjela da imam, evo upravo ako dođe do ovakvih pitanja. Zna i, Ured disciplinskog tužioca na to ne može uticati, zna i, mi nemamo, ne znamo koja komisija će dobiti predmet i ne znamo kad i u kojim slučajevima se formira neka ad hoc komisija, ovaj zna i neka posebna, druga komisija, a ne te redovna.

DRAGAN MEKTI

Dobro, hvala vam na tom odgovoru. Ovaj i neke stvari sam znao, neke sad prvi put čujem.

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Vjerujte da sam i ja ju e prvi put ula neke stvari, nije naš djelokrug rada. Ovdje me u vašim lanovima ima i bivših tužilaca koji znaju šta je tužila ki posao, zna i kada dobijete poziv, odazovite se pozivu i pristupite u Vije e ili komisiju koja je, koja...

DRAGAN MEKTI

Djeluje mi to dosta komplikovano, a djeluje mi to da se kroz ta disciplinska vije a, kroz te disciplinske komisije može, može, može, da kažem tako uticati na itav taj predmet. Nemam više pitanja, osim, pretpostavljam da e se složiti moje kolege, je ovo je klju ni problem što disciplinska komisija nije neovisno tijelo izvan VSTV-a. I oni su za svoj rad odgovorni predsjedniku VSTV-a, odnosno, VSTV-a. A mi znamo, iz itave ove pri e ovdje, koju smo dosad imali, da je klju ni problem pravsudnog sistema VSTV. I onda ako imate disciplinsku komisiju koja je odgovorna, jeste odgovorni predsjedniku VSTV-a ili VSTV-u?

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Mi zna i izvještaje, naše izvještaje o radu podnosimo Visokom sudskom i tužila kom vije u, u cjelini i ocjenu glavnog disciplinskog tužioca, ocjenjivanje glavnog disciplinskog tužioca vrši Visoko sudsko i tužila ko vije e, na prijedlog komisije koja se formira periodi no.

DRAGAN MEKTI

I ako mi imamo onda disciplinskog u sastavu ovakvog VSTV-a koji je klju ni problem za pravosu e, onda je naprosto. Ako nemate kolege ništa protiv, ja bih imao jednu zaključak, s tim što bi zamolio kolege iz Ureda disciplinskog tužioca predsjednicu ovu i zamjenika njenog da nam ovaj nekako pomognete, da formulišete u vidu prijedloga Zakona tu oblast i taj dio koji se odnosi na disciplinskog tužioca, a mi bi onda vidili kod, kod izrade novog Zakona VSTV-a da da taj dio uklopimo u sam taj zakon. Pazite, to je jako bitno sada što smo uli i ja ne vidim neku mogućnost druga iju, osim da to bude neovisno tijelo pa ak da bude i u finansijskom smislu neovisno i da ima, a to zna i da ima svoj vlastiti budžet.

DAMIR ARNAUT

Hvala, gospodinu Mekti u...

MIRZA OMERОВI

Ja se izvinjavam, gospodine predsjedavaju i što prekidam, ukoliko mogu da dam još jedno dodatno saopštenje vezano za diskusiju po prethodnom pitanju gospodina Mekti a da, ostao sam dužan jedno pojašnjenje koje je Alena obe ala. Kada je u pitanju uvid u spise, trenutno velika ve ina spisa, osim onih koji su naro ito stari su uneseni u tzv. Sistem za automatsko upravljanje predmetima u sudovima i tužilaštvima, popularan po akroninima CMS i TCMS i Ured disciplinskog tužioca zaista ima pravo pristupa i to uop e nije problem. Me utim, problem, koji sam ja li no i koji smo institucionalno isticali ispred Ureda je, ovaj normativni okvir za vršenje tog uvida. Prema Zakonu o VSTV-u, svaka preduzeta radnja u istrazi Ureda disciplinskog tužioca je povjerljive prirode, a Pravilnikom je propisano da o svakom izvršeno, uvidu obavještavamo predsjednika suda i glavnog tužioca. Dakle, smatramo da se u ovom slu aju podzakonski akt nije usaglašen sa zakonom, što sam ja isticao na radnoj grupi VSTV-a, me utim, nisam naišao na razumijevanje i donesen je pravilnik takav kakav jeste. ak smo imali i manifestaciju u jednom disciplinskom postupku, u kojem je nedavno održano ro ište, gdje je taj tuženi, nije sad važno da li je sudija ili tužilac rekao da on zna kad smo mi vršili uvid. Dakle, on može saznati jedino na na in da mu je neko odao povjerljivi podatak.

DAMIR ARNAUT

Neko ili predsjednik suda ili glavna tužiteljica, vi ste njima obavezni informisati?

MIRZA OMERОВI

Da.

DAMIR ARNAUT

Hvala.

MIRZA OMERОВI

Dakle, govorimo o još jednom razlogu, još jednom mehanizmu zbog kojeg je zaista bitno da Ured disciplinskog tužioca i to su preporuke svih relevantnih me unarodnih tijela bude nezavisna institucija.

DAMIR ARNAUT

Hvala Vam, prije nego što dam riječ gospodinu Helezu, samo da se nadovežem, lakše je zbog diskusije vezano za gospodina Mektića, ono što je gospodin Mektić govorio. Dakle, CMS sistem, dakle shvatio sam vas da vi ne znate da li je određena komisija izabrana koristeći CMS sistem, ili nekom drugom metodom. Vi samo budete obaviješteni o sastavu komisije i pojavite se pred tom prvostepenom, ili drugostepenom disciplinskom komisijom. Znači, da budemo potpuno jasni, pravilo je da se sastav tih komisija i prvostepene i drugostepene određuje nekom vrstom CMS sistema, radi medija, CMS sistem je bubanj, laičkim jezikom govoreno. Međutim vi, iako ste stranka u postupku ne znate kada dođete pred tu komisiju prvostepenu ili drugostepenu da li je njen sastav određen CMS sistemom, ili nekim nekom drugom metodom.

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Tako je. Mi čak ne znamo ni ko je u sastavu komisije, dobijemo poziv predsjedavajućeg komisije do pripremnog ročišta. Kada dođemo na pripremno ročište, tada nam se predstave članovi, odnosno vidimo ko su članovi prvostepene disciplinske komisije. U odnosu na drugostepenu disciplinsku komisiju, ona odlučuje vanraspravno i za sastav drugostepene komisije saznamo po dobijanju drugostepene odluke.

DAMIR ARNAUT

Dobro, taj dio u redu oko identiteta samo, ali kod izbora, mehanizam izbora, vi ni u jednom trenutku niste upoznati da li je izbor obavljen CMS sistemom ili na neki drugi način. Koji su dozvoljeni, osim CMS sistema, koji su dozvoljeni na izbor odabira članstva u tim komisijama i pod kojim okolnostima? Ovo je, zaista, jako bitno za ishod svakog postupka. I ovaj, mene zaista interesuje koji su to drugi metodi dozvoljeni, pod kojim konkretno uslovima i u kojim okolnostima?

MIRZA OMERVI

Dakle, mi možemo samo govoriti o normativnom okviru. Vi ste u potpunosti u pravu, mi se pojavimo pred komisijom i ne znamo na koji način je ona formirana. Ako pogledamo Zakon o VSTV-u, Zakon o VSTV-u kaže da predsjednik VSTV-a formira komisiju. Poslovnik VSTV-a to dalje razrađuje pa kaže da ima određeni broj prvostepenih, drugostepenih komisija, što je ve

Alena rekla. Dakle, suštinski, Poslovnik na neki način usmjerava tu odredbu u Zakonu, ali onako kako jeste, de iure, predsjednik VSTV-a određuje komisiju.

DAMIR ARNAUT

Po Zakonu, ali Poslovnik je dalje propisao korištenje CMS sistema? Mirza Omerović. Ne, to je da tako kažemo faktička kategorija, CMS, koja nije propisana Poslovnikom.

DAMIR ARNAUT

Dakle, korištenje CMS sistema onda nije propisano bilo kojim aktom VSTV-a.

MIRZA OMEROVIĆ

Ne, koliko je nama poznato, nije.

DAMIR ARNAUT

Da li bi vaša preporuka bila da se tu, ili u Zakonu, ili u nekom podzakonskom aktu onda precizira ta obaveza, osim u iznimnim slučajevima, koji bi bili vrlo jasno definisani. Samo radi zapisnika, ako možete odgovoriti, vidim da se slažete, ali...

MIRZA OMEROVIĆ

Mogu vam reći generalno, ali odgovoriti konkretno. Postoji brojni međunarodni dokumenti koji propisuju pravo stranke na takozvanog prirodnog sudiju, nasumično izabranog sudiju. Smatramo da je to podjednako važno u ovim disciplinskim postupcima gdje se odlučuje o odgovornosti ljudi koji obavljaju funkcije u pravosuđu. Dakle naš odgovor je, da pojednostavljeno kažemo da.

DAMIR ARNAUT

Tako je, još samo jednu stvar, ovaj to što podnosite izvještaje VSTV-u, stvara li to pritisak, ne mislim zaista na vas li no, stvara li to pritisak Uredu disciplinskog tužioca, u smislu slobode pokretanja postupaka, govorim potpuno teoretski, postupaka protiv članova Vijeća?

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Pa evo, ja u vam odgovoriti. Samo podnošenje izvještaja, mislim, izvještaj podnosimo nakon proteka odre enog vremenskog perioda, kvartalno i taj veliko godišnji izvještaj. Tu su injenice, podaci, brojevi, opisno predstavljene radnje sudija i tužilaca protiv kojih su se vodili postupci i u tom dijelu, to nama ne stvara nikakav pritisak, jer to su injenice koje su takve kakve jesu. Ono što zaista može da stvara pritisak, ja sam zaista, evo ja li no osjetila tu vrstu pritiska, kod svg predposljednjeg ocjenjivanja, kada sam ovaj imala u razgovoru sa jednim od lanova vije a situaciju da mi je otvoreno re eno: „Ti ne radiš dobro svoj posao, nisi postupila po pritužbama tim tim, tim i tim“ koje sam ja li no podnijela. Imala sam primjedbu da, u našim rukama je mo koju mi nekontrolišemo na pravi na in, a pravi na in bi bi da se moraju razriješiti pa sad imenom i prezimenom pobrojani odre ene sudije i tužioci. Imala sam zahtjev da se toj komisiji dostavi uvid u sve naše pritužbe koje imamo, što komisija, niti pojedina ni lan Vije a ne može tražiti od Ureda. Samo Vije e u cjelini može zaklju kom tražiti odre ene informacije ili dokumente. I imala sam konkretno situaciju da mi se spominje jedan predmet, ovaj koji je tad ve bio teku i, pokrenut disciplinski postupak, gdje je re eno; radite nezakonite stvari, miješate se u neke istrage, vidjet e te na šta e to iza i, šta e vam se desiti kad se to završi. I tako poentirano u tom razgovoru bilo je, „tebe ne treba ocjenjivati, nek te Bog ocjenjuje“. Mislim, to je bila onako jedna neprili na re enica. Ja sam to sve napisala u svojim komenarima i dostavila Visokom sudskom i tužila kom vije u, me utim, ozostala je bilo kakva reakcija samog Vije a na to. Tako da, ako to nije pritisak, ja ne znam šta je, da neko tvoreno kaže šta je trebalo uraditi da bi ta ocjena bila dobra. Zna i, nisu se, nisu se tom prilikom uzeli u obzir neki ozbiljni pokazatelji i parametri, a pri tome pstavljeni radni ciljevi koji ne da su bili ispunjeni, bili su i premašeni u obimu u kojem su postavljeni, a naravno, ja sam se na tu ocjenu žalila, ta žalba je bila usvojena d strane Agencije za državnu službu pa je onda donesena na nosu odluku. Ta žalba je odbijena i onda sam pokrenula pravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine, vezano za tu situaciju. Eto..

DAMIR ARNAUT

Hvala na vrlo jasnom odgovoru i zabrinjavaju em, zaista. Možete li mki samo re i, pošto je jedan od zadataka ove Komisije i eventualna izrada novih zakonskih prijedloga, ovaj na koji na in bi bilo optimalno, po Vašem stru nom mišljenju i Vas i kolege Omerovi a, kome, ko onda da ocjenjuje Ured disciplinskog tužioca, mislim da se slažemo i da se kolege slažu da to treba

izmjestiti iz VSTV-a, ali isto tako, moramo da imamo neko tijelo koje bi t radilo. Dakle, po vašem stru nom mišljenju, gdje bi to bilo optimalno, uzimaju i u obzir i nadležnosti ove Komisije da eventualno izradi izmjene i dopune relevantnih zakona?

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Pa zavisno od toga, mislim ukoliko se usvoji ovaj ta inicijativa da Ured disciplinskog tužioca bude samostalno tijelo, e sad zavisi ovaj, od svih tih okolnosti, onda bi se tek moglo razmatrati o tome, koje tijelo bi bilo ono koje bi vršilo to ocjenjivanje. Zna i, sa ovakvim zakonskim rješenjem, dok smo sastavni dio Vije a, mislim da...

DAMIR ARNAUT

Mislim da se svi slaž emo da se treba izmjestiti, ako do e d izmještanja, ko bi bio neki nadzorni organ nad Uredom disciplinskog tužioca? To je nešto što, ukoliko do e do izmještanja, e biti neizstavno, neophodno e biti odrediti neki nadzrni organ, da se tako izjasnim.

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Iskreno, do sada nisam ni razmišljala uop e o tome, ovaj, možda bi to bila neka komisija sastavljena od nekih sudija, vrhovnih sudova, ili neke stru ne zajednice, predstavnika, ne znam, pravosudnih, koji bi mogli, nako to objektivno posmatrati.

DAMIR ARNAUT

Hvala Vam u svakom slu aju. Evo, ja se izvinjavam još jednom gospodinu Helezu. Izvolite, ja u se vratiti onda na svoja pitanja, ali ovo je bilo neophodno da se nadovežemo na ove stvari. Hvala vam. Gospodine Helez, izvolite.

ZUKAN HELEZ

Hvala, predsjedavaju i, dobro Vi po Poslovniku imete ve e ovlasti, isto ko predsjednik VSTV-a pa tako da možete malo u toku rasprave. Tako e, želim da se zahvalim da dvije stvari; prvo što ste došli ovdje, a drugo što ste mi pojasnili, mislim meni li no. Jedno vrijeme sam bio kivan i na vas i na sve, kao gra anin, kao neko ko bavi se politikom. Ko god do e ovdje je li, tužilac ili sudija, iz VSTV-a, evo vi, sve nekako u radu. A po korupciji najviši rang Bosna i Hercegovina ima u

Evropi, ovaj, ništa ne funkcioniše. Evo, imali smo neki dan seminar javne nabavke, od tri milijarde, jedna milijarda, ovaj izgubi se. Zna i, neko ukrade, a ovamo sve u redu. Otklonili ste mi jednu dilemu da ustvari vi imate širok spektar, kada je u pitanju istraga, a ustvari oko presude, kona ne odluke, vi nemate nikakve ovlasti. Ovaj i ovo sve što dublje idemo u ovo sve i što uvijek više spoznaje, od onoga što se željelo, zna i u po etku i Me unarodna zajednica i di Me unarodne zajednica i doma e institucije, da se napravi nezavisno pravosu e, mi smo ustvari napravili jedan pravi totalitarni sistem pravosudni, gdje se pita jednog ovjeka. I to je, ide na odgoj, ovaj, slobodan sam kazati, na njegovo obrazovanje, na ponašanje takvo da je kakvog je on trenutnog raspoloženja, tako e i biti. I to jenam sad cilj da polušamo, da banalizujem stvari, da razvlastimo tog poglavicu koga vi tu sve pripremite lijepo, dostavite , tamo ima prva komisija koju imenuje predsjednik VSTV-a, druga komisija, tre a, komisija. Od toliko lanova, on probere koga e tamo, te ovlasti nema tri ovjeka u svijetu. Ne znam ima li papa i još, mislim to, obi ite itavu planetu, evo ni Vukašenko onaj nema ni, narod se pobunio. Zna i, sve se vrti oko jednog ovjeka. Zna i, onaj sudija koji do e tamo ili ne znam tužilac, on ga poslije imenuje, on glavni za imenovanje, zna i on može da utje e poslije na njegovu poziciju. Zna i, ako ne radi taj što ga imenuje poslije može mu se osvetiti prilikom izbora na poziciju sudije ili napredovanja u karijeri i tako dalje, što je stvarno nezamislivo bilo gdje u svijetu. Ali evo drago mi je da svaki put uvidimo gdje je ova neka ključna greška i na in na koji emo je tkloniti, ja se nadam. Ove injenice koje ste vi iznijeli, 7% a u nekim državama 0.1% i to govore pa ljudi se žale, nisu svi nešto subjektivni pa da se žale. Zna i, eh ovdje bibilo dobro da imamo razra eno kod tih žalbi; koliko je advokata, koliko je sudija, koliko je obi njih gra ana – to mi je najbitnije jer kod sudija i tužilaca može biti konkurencija, može biti što mu nije predmet, ali gra ani su tu, a pretpostavljam i puno više pa imaju neke veze sudije i tužioc i pa i neke institucije da se više radi po njihovim pritužbama, nego od obi njih gra ana. Evo i ,postavit u vam jedno, mada shvatio sam i nemate neke ovlasti gdje bi mogli djelovati. Predsjednica suda u Bugojnu, gdje ja živim, muž je radio sa mnom u gimnaziji. Zna i, imao je, nije to prijava, ima je pokušaj silovanja djevoj ice, to je malo mjesto, znaju se i roditelji i djevoj ica, sad je odrasla. A supruga mu predsjednica suda. I taj predmet je uklonjen, ljudi su pisali advokati, pritužbe, žalbe vama, kad ništa, ona je i dalje predsjednica suda. Evo, sad ide reizbor, možda i tre i mandat.

Ili evo, druga stvar, tipičan primjer kako se ne treba niko ponašati, ponaša se ova predsjednica suda. Ovaj, svjuku nu pomo nicu zaposli za ista icu, njenog muža za stražara, k erku tamo u

sud. Zna i, itava porodica, ona odlučuje tamo tu. Zna i, to je primjer korupcije, a predsjednica suda. I niz primjera imamo tamo sa tim, a vjerovatno vi pokušate i potrošite energiju na ove kako ste rekli visokoprofilne funkcije, polomite zube i ništa ne napravite, a ve zapostavite i na kraju nemamo skoro nikakvih rezultata. Posebno što mene brine jeste, ovaj, koliko sam shvatio, do 2016. je nekako išlo, sada imamo retro proces, sve gore i gore. Jer, isplivalo je, evo što je i kolega Mekti govorio, zahvaljuju i nekim medijima, istražnom novinarstvu, u javnosti, ko je koga imenovao, koja politika opcija stoji iza kojeg, više to je jasno ko dan. I više nije centar moći u nesretnom predsjedniku VSTV-a, nego je centar moći u onima koji su napravili tu ogromnu korupciju, kriminal i koji upravljaju itavim procesima u Bosni i Hercegovini. I kad ste došli ovdje, tako ste mi možda no izgledali, ja sam mislio sve, kad ste mi objasnili, tako ste mi, nemojte me pogrešno objasniti mali u itavom tom procesu da vidim da je to jako teško. Zna i, moje pitanje oko ovih procenata tokom žalbi, ako imate podatke i druga stvar, da li vi imate pravo podnijeti krivi nu prijavu protiv tih koji vam onemogućavaju, evo naveli ste dva primjera, dakle pritisak. Da li vi smijete recimo to, da li imate snage da se upustite u to, ili recimo kod tog kona možda nekog kad dotjerate do kraja pa vidite, vi ste pravници, vidite da je disciplinska komisija na nekom nivou napravila katastrofalnu grešku, kod onog što ste vi pripremili, da li vi imate hrabrosti da podnesete krivi nu prijavu protiv njih, jer ako nemate vi hrabrosti, kako obični građani onda mogu učiniti u sve to? Mada i vas to imenuje i vas ocjenjuje tako da ja razumijem u potpunosti, na početku sam rekao da je taj jedan faraon koji sve to kontroliše, hvala vam lijepo.

ALENA KURSPAHI NADEREVI

Hvala Vama na pitanju, evo ja u prilozi te podatke, mi to imamo. Naš godišnji izvještaj je zaista detaljan i trudimo se da obuhvatimo razne podatke kako bi bolje prikazali stanje u tim našim referatima. Po podnosiocima pritužbi, stanje u 2019. smo imali 393 pritužbe podnesene od stranaka u postupku, kad kažem stranka u postupku, mislim na tužioca, tuženog, optuženog, izvršioca, jeste. Od učesnika u postupku je bilo 138 pritužbi. To su svjedoci, sudski tumači, lica koja su zainteresovana za taj postupak. 126 pritužbi su, je podneseno od strane advokata, 43 anonimne pritužbe, zna i, anonimnog podnosioca. 37 pritužbi su podnesene od strane trećeg lica. 26 pritužbi je registrovano po službenoj dužnosti u pogledu zastara u sudskim u tužilačkim predmetima. 23 pritužbe podnio je predsjednik suda ili glavni tužilac, odnosno rukovodilac pravosudne institucije protiv sudije ili tužioca. 17 pritužbi od strane institucija, ombudsmena, pravobranilaštva, NGO

organizacija i sli no. 17 pritužbi su podnijeli sudije ili tužioci protiv svojih kolega. 15 predmeta je registrovano po službenoj dužnosti, na osnovu medijskih navoda, 6 pritužbi je podneseno od strane uposlenika u sudovima i tužilaštvima, to su zapisni ari, izvršioci, upisni ari. I još 5 pritužbi je registrovano po službenoj dužnosti iz ostalih izvora, tako ih mi vodimo, to su ovi izvještaji ili informacije koje dobijemo u redovnom radu našeg Ureda. Ja mogu pročitati podatke, ako vas zanimaju kakva je struktura disciplinskih postupaka po podnositeljima ovaj... Zna i, tako je, tretiramo ih potpuno isto. 11 postupaka je pokrenuto po osnovu pritužbi građana, 10 predsjednika suda, 7 advokata, 6 na osnovu ovih institucija koje sam navela, ombudsmena, pravobranilaca i sli no, 5 postupaka je pokrenuto na osnovu pritužbi glavnih postupaka, 4 postupka na osnovu anonimnih pritužbi, 4 na osnovu pritužbi po službenoj dužnosti vezanih za zastare, 4 na osnovu medijskih natpisa. Evo vidimo, registrovano je 15, postupkom je rezultiralo 4, na osnovu medijskih pisanja, ovo što je gospodin Mekti pitao. 3 postupka po pritužbama u esnika u postupku, 3 postupka po pritužbama sudija, 2 podnesena od tre ih lica, 1 postupak pokrenut po službenoj dužnosti iz ostalih izvora, 1 postupak na osnovu odluke Ustavnog suda i 1 postupak po pritužbi tužioca. Tako da, vidite zna i, otprilike, broj pritužbi koje zaprimimo se u dosta manjem obimu, ali reflektuje i na broj postupaka koje pokrećemo. Apsolutne cifre, tako je. Da.

MIRZA OMERVI

Evo, mogu vam ja dati procenat, možemo reći otprilike ovako.

DAMIR ARNAUT

Mikrofon samo.

MIRZA OMERVI

70% pritužbi, otprilike podnijele osobe koje su na neki način zainteresovane za ishod postupka, dakle, bilo da su to stranke, advokati, svjedoci ili na neki način u esnici u postupku. To što ste vi rekli, zaista je bio naš fokus na ovim medijski eksponiranim predmetima, ali ovaj, ne zna i da u isto vrijeme nismo obrađivali ove pritužbe koje se odnose na neke manje povrede. Kada su u pitanju te neke informacije o koje se ti u dostojnosti neke osobe, da bude izabrana, ne ulaze i u konkretne primjere da bude izabrana, što i ne mogu. Znam da smo mi konkretno prosljeđivali odjelu za imenovanja, tako da članovi komisije imaju tu informaciju, da mogu da je razmotre

prilikom donošenja odluka o imenovanju, a jedan od segmenata te odluke bi po zakonu trebao biti i dostojnost nekoga da obavlja funkciju. I još bih se osvrnu na jednu stvar koju ste rekli, ovaj, zaista vrlo interesantno zapažanje. Imali smo i tu se veoma često manifestuje rijedak prekršaj donošenja odluka u kojima se o igledno krši zakon. Imali smo pritužbe na zapošljavanje u pravosudnim institucijama i tu smo ostvarili dosta kvalitetnu saradnju sa upravnim inspekcijama. I doista je bilo situacija da su upravne inspekcije našle da je zapošljavanje u pravosudnim institucijama izvršeno protivno propisima. Evo, navest u vam jedan konkretan primjer. Jedan jedini princip je propisan Zakonom o sudovima Republike Srpske, a to je da se zapošljavanje vrši na osnovu javnog konkursa. Tako je, direktno predsjednik suda primio radnika, dakle bez javnog konkursa, ime je prili no jasno da je on prekršio Zakon i da tu ulazimo u domen onog prekršaja o kome smo govorili, donošenje odluka kojima se krši zakon. I to je, zaista, upravna inspekcija potvrdila ovo naše razmišljanje, naložila je da se donesu rješenja, odluke, kojima se prekida radni odnos tako zaposlenim uposlenicima. Mi smo pokrenuli disciplinski postupak i utvr eno je da je u njima bila disciplinska odgovornost rukovodioca. Mislim da je u njima bilo dva ili tri disciplinska postupka koji su se upravo ticala ove teme. Naravno da izložimo i drugu stranu medalje, naravno da su mogu e da kažemo neke da tako kažemo, poštene pogreške u toj konkursnoj proceduri koje se mogu ispraviti u žalbenom postupku i koje ne predstavljaju nužno disciplinski postupak. Ali, bilo je i drugih situacija u takvim situacijama posnosili disciplinske tužbe, naravno, ukoliko su inspekcije utvrdile da je bilo nepravilnosti. Ukoliko su inspekcije utvrdile da je sve bilo uredu u skladu sa propisima, naravno, bilo je nemgu e o ekivati bilo kakvu drugu odluku, osim da odbacimo pritužbu.

/ isklju en mikrofon /

MIRZA OMERVI

Evo opet kažem, teško mi je sad špekulisati šta je odluka recimo inspekcija ukoliko smo je angažirali, ali isto tako je nedavno okon an jedan predmet protiv rukovodioca pravosudne institucije, koji je zaposlio svoje jako bliske srodnike. E upravo je taj predmet predmet o kojem je Alena maloprije pri ala, o kojem su bila toliko polarizovana mišljenja od toga da je neko smatrao daa nije to nikakav prekršaj, do toga da je neko drugi smatrao da je to prekršaj za razrješenje. Na kraju je finalna odluka Vije a bila da ta osoba bude premještena sa pozicije predsjednika suda na sudijsku poziciju.

DAMIR ARNAUT

Hvala Vam, gospodine Helez. Gospo a olo se javila, izvolite.

ALMA OLO

Hvala lijepo. Pozdravljam vas i zahvaljujem što ste se odazvali današnjem pozivu. Mislim da radite veoma težak posao, jer tužiti nosioce pravosudnih funkcija je mnogo teže, nego tužiti obične građane. Znači, morate imati i puno više znanja i puno više hrabrosti. Nemam sumnje da vaš položaj, onako kako je postavljen, u sastavu VSTV-a, koji vrši vaš izbor, koji vrši vaše ocjenjivanje, ne doprinosi vašoj nezavisnosti, niti vašoj samostalnosti. Ali mislim da, odajete dojam hrabrih, pametnih mladih ljudi, koji su sposobni da i u takvoj konstelaciji odnosa uspješno procesuiraju sve ove predmete koje ste procesuirali i prošle godine i prethodnih godina. Ja sam pročitala vaš izvještaj i mislim da pravite odlične izvještaje. Vidjela sam da godišnje imate preko 1000 predmeta, što nije bio slučaj u prošloj godini, prošle godine je to bilo 843 i vidjela sam da je dvije trećine pritužbi protiv sudija, što, evo mislim da su stranke, uglavnom, gledala sam i razloge koje navode stranke da podnesu pritužbu, uglavnom su nezadovoljne ishodom postupka, ili preduzimanjem određenih radnji u postupku i samo procesuiranje samo 46 nosilaca pravosudnih funkcija od ukupno preko 800 po meni je nekako ohrabrujuće. Ja mislim da ipak veliki dio pravosuđa čine esteti i stručni ljudi koji savjesno rade svoj posao, jer položili su zakletvu da taj posao rade kako treba i mislim da samo procesuiranje od strane vašeg Ureda doprinosi tome da i one koji nisu baš savjesni u svom radu, da ih vi svojim radnjama i svojim postupcima, podnošenjem disciplinskih tužbi korigirate u njihovom postupanju i mislim da je dobro stvarno što je naš zakonodavac se opredijelio da pozicionira vaš Ured, ali po meni, evo kažem nemam dvojbe da on nije dobro pozicioniran i da zahtjeva određeni viši stepen samostalnosti. Ja imam dva, ili tri pitanja za vas. Jako ste me prijatno iznenadili, mislim da posjedujete, vidi se na prvu, ko je pravnik, vidi se da posjedujete zavidno znanje i čini se da posjedujete hrabrost, jer sam to vidjela iz postupaka koji ste vodili. Čini se da u vašem izvještaju imaju opisani postupci, naravno bez imena tužene strane, koji ste vodili u prethodnom periodu. Ja, moje prvo pitanje, da li ste u svom radu imali pritisaka, od strane članova VSTV-a ili od strane pojedinih sudija i tužilaca da ne pokrenete određeni disciplinski postupak? To je moje prvo pitanje, eto kad mi odgovorite, ja u, ovaj, postaviti druga dva.

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Evo ja sam maloprije navela ovu situaciju koju sam ja stvarno ocijenila, ocijenila pritiskom na rad Ureda. Zna i, gdje je meni jasno stavljeno dznanja šta je to o ekivano u postupanju Ureda. Zna i, kad ja podnesem pritužbu, ti treba da radiš na na in na koji ja to zahtijevam u pritužbi. Ured, dok sam ja na elu Ureda i vjerujem dok je ovaj sastav ovakav, nikad ne e, ovaj, podle i takvoj vrsti pritiska. Imali smo, zna i, evo i ove otvorene neke otvorene konstatacije da se upuštamo u nešto što nije dobro, da se upli emo u istragu i da emo tek kasnije vidjeti kako e to završiti i kakve e posljedice ostaviti po nas. Imali smo i od jednog lana Vije a, je li tako, uputu da ne bi bilo dobro da se neki postupak pokre e. Ali generalno, ne možem govoriti o nekom otvorenom pritisku od strane cijelog Vije a ne sigurno. To su neki pojedina ni slu ajevi, izdvojeni i ja sad zaista, ne da skrivam, zaista ne mogu osim ovih navesti neke konkretne situacije otvorenog napada, pritiska ili miješanja u rad Ureda. Od strane sudija i tužilaca, ne. Od strane sudija i tužilaca, ne. Možda u onom dijelu nekako, ali ja to recimo nikada nisam shvatala kap pritisak, kad predsjednik suda, pogotovo ranije dok smo odlazili u sudove i tužilaštva, kad su ranije znali sugerisati pa znate ima puno predmeta pa pogledajte, sagledajte, ima dvoje djece, vozari iz mjesta u mjesto. Ali mislim, takve situacije ne bih nazvala nekim pritiskom, nego više vo enjem ra una o osoblju svog suda, ili tužilaštva. Ovaj, možda Mirza ima još nešto dodati. Bila je na jednoj sjednici Vije a, isto tako i prijetnja podnošenja krivi nih prijava protiv nas, koja se nije realizovala. Evo ovaj, ako mi je šta pomoglo, nek me Mirza dopuni.

MIRZA OMEROVI

Pa da, ono što je znakovito u posljednje vrijeme, bilo je, mi smo to upoznali kroz saradnju sa tužilaštvom u tim predmetima, bilo je, podneseno je više krivi nih prijava protiv nas. Št generalno ne smatram problemom, ukoliko su te krivi ne prijave, dolaze od ljudi koji se žargonski zovu u pravosu u nekim strankama. Znae, ukoliko neko u pravosudnom sistemu pokušava ostvariti neko svoje osnovno ljudsko pravo, ovaj i to mu ne uspijeva, nekako je logi no, da on ne mora da poznaje kako funkcioniše sistem u potpunosti i da možda podnese krivi nu prijavu protiv nekoga ko nema nikakvog uticaja na proces donošenja odluka. Me utim, problem je kada krivi nu prijavu podnesu profesionalci, sudije, tužioci, advokati, dakle osobe koje bi po prirodi svog posla trebale da znaju koje su ovlasti Ureda disciplinskog tužioca i kako funkcioniše pravosudni sistem. Što se nas ti e, mi emo zaista ostvariti saradnju sa bilo kojim tužilaštvom i ne želimo dalje da komentarišemo te

predmete, da se to ne bi shvatilo kao nekakav neprimjereni uticaj, ali moramo zapaziti taj trend koji je izražen u proteklu godinu i proteklih šest mjeseci.

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Ja bih, ja se izvinjavam, samo dopunila Mirzu. Zna i, ovdje mi je promaklo, ne znam kako da spomenem, zna i upravo postoji krivi na prijava podnesena protiv Mirze od strane tužioca, nakon što je Ured pokrenuo disciplinski postupak protiv tog tužioca. Zna i to je prvi put, prvi put da se desila takva situacija u našem radu.

ALMA OLO

Hvala. Pa ja to ne mogu tumačiti nikako drugačije nego direktan pritisak na vas, zato što radite svoj posao, koji se možda nekome ne sviđa a na koji na in i vi to radite. Ja bih postavila drugo pitanje, koje se odnosi na ove komisije, disciplinske komisije. Rekli ste da VSTV ima nekoliko prvostepeni i nekoliko drugostepeni stalnih komisija. U predmetu, koji se nalazi u vašem izvještaju, u kojem piše da je tuženi ostvario kontakt sa oštećenim, znate o kojem predmetu se radi i da je taj kontakt sa oštećenim sniman, interesuje me kakav je sastav bio prvostepene, odnosno drugostepene disciplinske komisije. Da li je to bila neka stalna komisija, ili su to bile ad hoc komisije? Imate li znanje? Eto, to je pitanje.

MIRZA OMERVI

Znate šta, mi nemamo u potpunosti ažurne ove odluke o formiranju disciplinskih komisija, s obzirom da su najmanje dva člana VSTV-a u sastavu komisije, prvostepene, a drugostepena je u potpunosti sastavljena od VSTV-a i članstvo se mijenja, svake godine. Nekome isti član mandat, neko novi bude imenovan. Tako da, zaista, u ovom trenutku ne mogu da špekulišem da li je to bila ad hoc komisija, ili je bila stalna komisija, ali ne mogu isključiti tu mogućnost da je zaista bila stalna, ali je to zaista bio specifičan postupak, s obzirom da nikad ranije nije bio pokrenut postupak protiv člana VSTV-a.

ALMA OLO

Hvala, ja bih vezan za ovo još jedno pitanje da vam postavim. Mislite li da bi članovi disciplinskih komisija, da bi sastav disciplinskih komisija trebao biti javno objavljivan, ukoliko su to stalne

komisije, koje rade dvoje godine, da bi se trebalo unaprijed znati ko je član tih komisija, da nema razloga za tajnost tih komisija i ja postavljam posljednje pitanje. Da li uvijek kada ste nezadovoljni odlukom disciplinskih komisija ulažete pravna sredstva?

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Pa ja, zaista mislim da nema prepreke da ovaj sastav stalnih komisija bude dostupan javnosti. To su komisije koje se formiraju na period od dvije godine i mislim da je to jedan duži period i da bi javnost trebala znati ko su ti članovi komisije. Drugu pitanje...

ALMA OLO

Da li ulažete pravna sredstva kada ste nezadovoljni odlukama?

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Naravno, zna i, mi ulažemo žalbe na odluke disciplinskih komisija, u slučajevima odbijaju ih disciplinskih tužbi i u slučajevima da sankcija nije adekvatna, da izrečena disciplinska mjera nije adekvatna. Isto tako, u nekim slučajevima kada nam tužbe budu odbijene, a to su u posljednje vrijeme vrlo rijetke situacije, možda čak i nema, evo pada mi na pamet jedan predmet, kada bude odbijena u dijelu gdje dato obrazloženje koje je prihvatljivo Uredu, ne reagujemo na takav način. Zna i, postupamo kao i svaki tužilac u svom poslu. Zna i, ukoliko imamo adekvatno obrazloženje, ne žalimo se ni kada je tužba odbijena. A nekada pa čak kada je utvrđena odgovornost, a izrečena sankcija za koju smatramo da nije adekvatna, ulažemo žalbu. U većini slučajeva, kod odbijaju ih disciplinskih službi, ulažemo pravne lijekove. I svakako, ulažemo žalbe i protiv odluka o suspenziji, koje su, isto tako jedna, jedna važna oblast i u kojoj je djelovanje Ureda disciplinskog tužioca, ja mislim značajno. Jer mi postupamo na potpuno isti način u svim slučajevima kada imamo saznanja da postoji osnov da sudija i tužilac treba i može biti suspendovan. A odluke komisija su, vrlo često, različite.

MIRZA OMEROVI

Ako bih ja mogao da ponudim još koju dodatnu perspektivu. Mislim da je transparentnost vrlo važna. I kad je u pitanju ne samoobjava sastava disciplinskih komisija, nego i samih odluka, znate, dosta je polemike bilo utrošeno u to da li trebaju odluke biti anonimizirane objavljene, kao što je

to sad slušaj, ili treba biti i objavljeno ime sudije ili tužioca. I ima dosta argumenata i za jednu i za drugu poziciju. Ali, zaista smatramo da doprinosi kritičkom osvrtu javnosti i stručne javnosti da bude objavljen ime disciplinske komisije, ali i postupajućeg disciplinskog tužioca, zašto da ne. I da bude objavljen, ako je moguće ključne odluke iz jednog predmeta, i tužbe i odluke prvostepene disciplinske komisije i drugostepene, tako da javnost, a pogotovo stručna javnost, pogotovo stručna javnost: sudije, tužioci, advokati itd., mogu da daju svoj osvrt, zaista, ključni su argumenti u toku postupka bili potpuniji. Tako da mislim zaista da bi ta javnost trebala da predstavlja jedan značajan, korektni faktor u radu, ne samo disciplinskih komisija, nego i Ureda disciplinskog tužioca, ako treba. Jer zaista, ne polazimo od nekakve pozicije apriorne da smo uvijek u pravu i da ne griješimo. Mislimo da uvijek je moguće unaprijediti radne procese.

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Ja bih samo dodala ovdje kod objavljivanja ovih odluka, mi sad imamo situaciju da Vijeće objavljuje konačne odluke u disciplinskim postupcima. To su vrlo često drugostepena ili odluka iz trećeg stepena, tako da tu nisu, pritom, treba uzeti u obzir da se u trećem stepenu samo može izjaviti žalba na sankciju. Tako da to nisu odluke koje na sveobuhvatan način daju obrazloženje razloga zašto je donesena određena mjera. Samo prvostepena odluka faktički daje sliku koji dokazi su izvedeni, kako su cijenjeni, šta je dokazano, nije dokazano i šta je bio razlog da se, ovaj disciplinska tužba, šta je stvarni razlog da se ona odbije i da li je dato adekvatno obrazloženje. Već, znači u drugostepenoj odluci, imamo odluku o razlozima koji su istaknuti u žalbi i nema, ne postoji ona prava slika šta se sve tačno i na koji način dešavalo tokom postupka i ovaj, i mislim da je važno objaviti, znači i prvostepenu i drugostepenu i odluku u trećem stepenu, kako bi onaj ko vrši analizu i koga to zanima ima potpuni uvid u cijeli postupak. Isto tako, mislim da je važno objaviti naše žalbe. Ovaj, da se može vidjeti zbog čega se žalimo, na koje okolnosti i na koji način. I da li su one, od strane komisija u drugom stepenu razmotrene u potpunosti, ili nisu.

DAMIR ARNAUT

Hvala vam. Ja u sada imati nekoliko pitanja. Prije svega, pridružujem se potpuno onome što je kolega Begić na početku rekao. Zaista, ovaj je pohvalno, što ste na vrlo egzaktn način govorili o procesu težnje i protutežnje i to je zaista prava trodioba vlasti, gdje vi imate tu diobu vlasti, ali isto tako svaka grana provjerava ovu drugu i to je tako u demokratskom sistemu. Nažalost, nisam vidio

razumijevanje, što je najzanimljivije, nisam vidio razumijevanje u pravosudnim krugovima za ovaj princip i hvala vam na tome. Tako e, hvala na onom što ste govorili po pitanju, pozdravljam vaš stav da se suzdržavate od javnog komentarisanja i to je isto tako zapadni pristup i neophodan je za povjerenje. Građani nemaju povjerenje u pravosudne ukoliko iz njih dolazi više kakofonije u medijskom prostoru, nego ovaj, nego kad je u pitanju njihov rad kroz same odluke. Međutim, i to je sad tema prvog pitanja, ja u isto i i pitanje po pitanje. Dakle, koji je broj, ili približno samo procenat pokrenutih postupaka po članovima, kad su u pitanju članovi 56 i 57, po pitanju ponašanja u sudu ili u tužilaštvu i izvan suda ili tužilaštva, koje šteti ugledu tužilačke, odnosno sudijske funkcije? To zaista pitam upravo u ovom kontekstu gdje sam pozdravio vaše suzdržavanje od tih pretjeranih medijskih istupa s jedne strane, a onda komentarisanje svega i svačega po Facebooku, Twiteru, Instagramu, dakle, jasno je, znači i jasno je kakvu praksu imamo u pravosudnim institucijama Bosne i Hercegovine i da li ima postupaka, dakle kad je u pitanju ponašanje ne samo unutar suda i tužilaštva već i izvan, što zakon jasno definiše izvan suda i tužilaštva koje šteti ugledu tužilačke i sudijske funkcije.

MIRZA OMERОВI

Nadam se da sam dobro shvatio vašu intenciju mislim da se vaše pitanje, zapažanje odnosilo u najvećoj mjeri na javne nastupe nosioca pravosudnih funkcija, sudija i tužilaca.

DAMIR ARNAUT

Pa evo zakon kaže, znači, ponašanje u sudu i tužilaštvu ili izvan suda i tužilaštva to između ostalog podrazumijeva i javne nastupe koji štete ugled sudske odnosno tužilačke funkcije.

MIRZA OMERОВI

Da, generalno sva uređa, mislim da to mogu, unisoni stav uređa mislim da to mogu reći i da je dobar dio javnih nastupa ljudi koji obavljaju odgovorne funkcije u sudu i tužilaštvu nažalost izašao izvan okvira etičkih standarda. Zapravo, znate postoji presuda Evropskog suda u predmetu Moris protiv Francuske koja iznosi jedan vrlo interesantan stav to je kada govori sudija, tužilac, govori pravosuđe, bez obzira, i što na početku svoje izjave neko kaže, znate ovo je moje lično mišljenje ili ja ne govorim kao sudija ili tužilac, ili ja ne govorim u ime pravosudne institucije ispred koje govorim. Prema standardima Evropskog suda otkrivanje je javnosti da govor sudija i tužilaca bude

objektiviziran odnosno da bude zasnovan na činjenicama i dokazima, nažalost svjedoci smo da to nije takav slučaj. Ja vam reko i zbog toga je radu Ureda disciplinskog tužioca je poprilično restriktivan po tom pitanju mada smo imali i nekoliko postupaka koji su uglavnom završili odbijajućim presudama zbog ovih istupa, imao situaciju da je opštepoznati civilizacijski standard o kojem ste malo prije govorili da ne treba komentarisati postupke koji su u toku, a posebno da to ne treba raditi sudija ili tužilac. I postoji poseban disciplinski prekršaj užasno dugog naziva koji se zove davanje bilo kakvih komentara dok se predmet zvanimo ne završi na sudu, a koji može uticati na fer ishod postupka. Kada sudija izađe na televiziju i kaže znate ja ne mogu komentarisati predmet koji je kod mene u radu ali smatram da tu nama krivice ne odgovornosti onda je prema normama Ureda, elementi su tog disciplinskog prekršaja poprilično ostvareni. Međutim imamo situaciju, da je u dva stepena ta disciplinska tužba odbijena i da je, da su disciplinske komisije ponovile stajalište Evropskog suda iz jednog predmeta Kudeškina protiv Ruske Federacije, ja se nadam da ja vas ne gnjavim ovim detaljima, koji se odnosi na jedan vrlo uopšten javni istup sudije u Rusiji koja je kandidovala se na generalne izbore, mada to u Rusiji moguće, i onda je generalno komentarisala rad pravosuđa i rekla da ima nedodirljivih osoba i da se određene osobe ne mogu krivice tretirati i bila je razriješena od strane disciplinskih tijela u Rusiji.

Dakle jedan tako generalni komentar ovdje je stavljen u kontekst jednog konkretnog komentara, vrlo konkretan predmet. I ukoliko vam komisije daju takve stavove, ja vam se vratiti onoj sintagmi advokata Adamovića ukoliko vam daju nerazložna obavještenja naravno da možete biti u budućnosti obeshrabreni da pokrenete postupke u sličnim situacijama jer na kraju odbijajućom odluka po teorijskom konceptu je propust tužioca.

DAMIR ARNAUT

Hvala vam, vidite.

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Ja bih samo, ja se izvinjavam dopunila Mirzu, vi ste pitali koliko je bilo pokrenutih disciplinskih postupaka zbog članova 1 i 23 koja tretiraju ponašanje u sudu i u tužilaštvu koje šteti ugledu, u odnosu na sudije u prošloj godini bilo je takvih 8 disciplinskih postupaka, a za tužioce je bilo pet, dakle ukupno 13 postupaka koji se odnose na povrde ove vrste na ova dvije vrste prekršaja, ponašanje u sudu i izvan suda koji šteti ugledu sudijske funkcije ili tužilačke funkcije i bilo kakvo

drugo ponašanje koje predstavlja ozbiljno kršenje službene dužnosti ili dovodi u pitanje povjerenje javnosti u rad pravosuđa.

DAMIR ARNAUT

Znate li barem okvirno opet koji dio se tu odnosi na ponašanje izvan suda i da li se bilo koji odnosi na medijske istupe.

MIRZA OMEROVI

Možemo generalno reći i bez konkretnih pokazatelja da su uglavnom kvalifikirani pravno istupi u medijima kao ponašanje van suda ili tužilaštva kada su u pitanju tužitelji.

DAMIR ARNAUT

Što se tiče dakle intencija, samim pitanjem, dakle, vaša bojazan da nas gnjavite sa detaljima, apsolutno nemojte imati tu bojazan naprotiv glavni zadatak ove Komisije je da izradi izvještaj. Ambasadorica OSCE-a je baš jučer u intervjuu za Fokus rekla da sa velikim zanimanjem prati rad ove Komisije i da se raduje izvještaju, da se raduje pitanju izvještaja koji će Komisija izraditi tako da nama zaista svi ovo detalji trebaju jer su o to izuzetno velika odstupanja meunarodne zajednice tako da je bolje reći ove detalje nego ih izostaviti. Tako da zahvaljujem se prije svega na tome. Sad u pitati drugo pitanje, kad je u pitanju sukob interesa, evo samo da pojasnim, članovi Parlamentarne skupštine, ministri i izabrani zvaničnici, njihovi bliski srodnici ne mogu biti na rukovodnim funkcijama u javnim preduzećima i to je apsolutno normalno, to je zapadni princip. Imamo situacija, ja ne znam da li bi rekao da je trend ali definitivno, imamo situacija gdje najbliži srodnici pravosudnih zvaničnika bivaju imenovani na funkcije koje imenuju vlade i parlamenti, dakle, na politički imenovane, to nije trenutno sukob interesa. Sukob interesa u pravosuđu u biti postoji da sam nositelj pravosudne funkcije ne može biti u upravnom, nadzornom odboru ili skupštini preduzeća, isto tako da ne mogu bliski srodnici u istom sudu ili tužilaštvu, međutim ovaj dio nemamo, ništa ne sprečava vladu da imenuje najbližeg srodnika nosioca pravosudnih funkcija. Smao konkretno, kažem operativno eventualno i izmjene zakona, treba li to promijeniti, treba li uvesti bliske srodnike nosioca pravosudnih funkcija u ovaj insitu sukoba interesa, ako ništa radi percepcije.

ALENA KUSPAHI - NADAREVI

Pa mi smo disciplinski tužioci i kada nas pitate treba li nešto tretirati strožije mi ćemo se po defaultu složiti da treba. Dakle, sve ono što može dovesti u sumnju pristrasnost ili stvoriti percepciju pristrasnosti u radu jednog sudije ili tužioca treba otkloniti ukoliko postoji volja i mogućnost za to. Znamo i mi smo na stanovištvu što više, jasno definisanih ograničenja, onda ljudima će biti jasnije da to ne mogu raditi. Ja ću se sada vratiti na naše disciplinske prekršaje znamo i naši disciplinski prekršaji su opisani opisno, iz razloga što oni mogu obuhvatiti brojne situacije i brojne radnje mogu biti podvedene pod jedan te isti disciplinski prekršaj. I za razliku recimo od krivinih dijela gdje jasno postoje elementi krivinih dijela i ukoliko su oni ispunjeni je li tužilac podiže optužnici. Kod nas je ta kolona puno šita, i upravo zbog toga podložna različitom tumačenju da li nešto predstavlja disciplinski prekršaj ili ne predstavlja, e zbog toga je u ovom smislu vašeg pitanja i mog odgovora na vaše pitanje, mislim da što preciznije postavljanje svih tih ograničenja ne može škoditi nego može jednostavno koristiti, da bude jasno propisano šta nije dozvoljeno i šta predstavlja sukob interesa za sudiju i tužioca.

DAMIR ARANUT

Hvala vam još jednom. moje vaše pitanje, imate li ovlasti prema članovima VSTV-a, dakle vaše mišljenje i praksa, zapravo zakon s jedne strane praksa s druge strane, u tom smislu konkretno pitanje dodatno je treba li onda precizirati u eventualnim izmjenama i dopunama Zakona uzimajući u obzir eventualno različitu praksu od onoga što vi mislite za Zakon VSTV-a?

MIRZA OMERVI

Pa dakle stajalište Ureda o igledno kao što vam je poznato se razlikuje poprilično od stajališta disciplinskih komisija. Mi smatramo i da prema trenutnom Zakonu ima, s bozirom da je propisano, i sami znate, Zakono o Viskokom sudskom i tužila komisije u da se izmeću u ostalog procedura smjene tužitelja pokreće i na prijedlog disciplinske komisije. Disciplinske komisije su to tumačile na način, u smislu odredbi poslovnika VSTV-a odnosno člana 6.b. Poslovnika koji govori o komisijama koje ispituju povredu dužnosti člana VSTV-a. Međutim o igledno je da Zakon o VSTV-u poznaje samo jednu vrstu disciplinske komisije a to su disciplinske komisije za sudije i tužioce i da je Zakon donesen u Periodu kada poslovnik nije bio donesen niti je teoretski mogao biti donesen, prema tome smatramo da je intencija zakonodavca bila da ne budu izuzeti članovi

vije a o disciplinske odgovornosti za sudije i tužioce. Dakle je u određenoj mjeri to potvrdila, disciplinske komisije u konkretnom predmetu gdje su rekli da smatraju da mogu biti odgovorni za radnju koji počinu kao sudije ili kao tužioc. I daljnjom interpretacijom njihovih stajališta možemo zaključiti da oni smatraju da članovi Predsjedništva koji su na stalnom angažmanu u VSTV-u drugim riječima predsjednici VSTV-a da su izuzeti od disciplinske odgovornosti za sudije i tužioce. Međutim naše stajalište odgovara ranijoj interpretaciji.

DAMIR ARANUT

Izvinjavam se da li to onda eventualno povlači onu odredbu Zakona ukoliko vam prestane funkcija na osnovu koje je izabran u vijeće, mislim kontradiktorno je?

MIRZA OMERVI

Znate ukoliko sudiji ili tužiocu prestane funkcija on svakako.

DAMIR ARANUT

Pa kažem, zato je kontradiktorno. S jedne strane kaže da je izuzet zbog toga što ne obavlja tu funkciju, a neobavljanje te funkcije ustvari nalaže da prestane biti član, jel?

MIRZA OMERVI

Mislim da je bazi moguće tumačenje, da je obavljanje funkcije kondicio sine qua non, za obavljanje funkcij člana VSTV-a?

DAMIR ARANUT

A što bi onda, jel po vašem mišljenju trebalo inicirati i dogovornost.

MIRZA OMERVI

Da.

DAMIR ARANUT

Hvala vam.

MIRZA OMERVI

Da li je potrebno da to bude dalje normirano, smatramo da je uvijek bolje da norma bude preciznija, pogotovo kada imamo različita stajališta i različite interpretacije, i možda još jednu stvar da kažem. Kada je u pitanju disciplinska odgovornost članova vijeća, dakle, govorio ovdje o neko fundamentalno principu da, koji je poznat u našoj praksi, a poznat je sigurno i u praksama drugih država, da kad je neko sudija ili tužilac, on je sudija i tužilac ne samo u toku radnog vremena nego 24 sata dnevno. Jednako tako da budemo pošteno korektni smatramo da članovi vijeća ne bi trebali biti izloženi disciplinskoj odgovornosti za kolektivne odluke koje donose kao tijelo o izvoru, pa u krajnjoj liniji i o disciplinskom postupku s obzirom da je predviđeno da, imali smo jednu prijavu na tu temu odnosno pritužbu s obzirom da je predviđeno da članovi disciplinskih komisija budu članovi VSTV-a e sada ukoliko su svi članovi VSTV-a odgovorni onda ko bi imio komisijem. Sigurno je intencija bila zakonodavca da članovi VSTV-a ne odgovaraju za kolektivne odluke pogotovo koje su donesene u okviru njihovih ovlaštenja.

DAMIR ARNAUT

Jasno hvala vam, e sada još jedno pitanje veže se opet za ovo, da li je neophodno mijenjati normu i pored jasne, donekle jasne trenutne norme. Moje pitanje se tiče snimanja dakle sve više smo svjedoci da novinari otkrivaju radnje koje imaju sve elemente disciplinskog prekršaja, a eventualno i krivi nog. Istovremeno najviši nosioci pravosudnih funkcija otvoreno mogu čak reći i prijetiti novinarima kroz javne istupe, i onim koji takve radnje snime pa čak i onim novinarima odnosno medijima koje snimke objave, krivim gonjenjem. Vidite, tu je jasno krši, odnosno to je jasno protivno Evropskoj konvenciji jer ne samo da bilo kakav krivni postupak bi kršio prava novinara prema Evropskoj konvenciji uzimaju i naravno u obzir sve elemente kad se sagledaju. Međutim i sama prijetnja ima elemente onoga što je Evropski sud nazvao u praksi nazvao chilling efekt, odnosno efekat zastrašivanja jer se prijetnja odnosi i na slobodu medija. Dakle, u suštini unaprijed su mediji manje hrabri, zbog toga se i kaže taj chilling efekt, manje hrabri, manje se odvažuju da snime ili ako snime da onda i objave. E sad, treba li i pored jasne prakse Evropskog suda u svjetlu ovog nerazumijevanja te prakse koje je u Bosni i Hercegovini isto prisutno, treba li izmijeniti zakon da se eksplicite zabrane snimanja na javnom mjestu, jer ako zakon, jedan od ovih entitetskih zakona kaže da je snimanje zabranjeno ako se njima narušava privatnost osobe, a onda ovistite o tužiocu koji tumači i recimo sa se krši privatnost ako Visoki pravosudni dužnosnik i član

Parlamenta sjede u kafani, a onda ih neko snimi i onda tužilac to ocjenjuje kao kršenje njihove privatnosti jer su sjedili u ošku i tako dalje. Treba li onda, kažem, i pored jasne prakse Evropskog suda za ljudska prava lai uzimaju i u obzir nerzumijevanje ove prakse, odnosno bil bilo korisno krivi ne zakone izmjeniti na ovaj na in da se eksplicitno propiše ovo što Evropski sud svakako kroz svoj rad primjenjuje.

ALENA KURSAPHI NADAREVI

Pa evo kao što je Mirza malo prije rekao, zna i preciznije norimiranje sigurno dovodi do obaveze jasnog postupanja u takvim slu ajevima i do nemogu nosti da se pojavljuju razli ita tuma enja odre enih zakonskih normi.

MIRZA OMERОВI

Ja bih dodao, mislim ovdje sada ne bi bilo primjereno da mi komentarišemo nekakve, nekeko konrketno postupanje tužilaca.

DAMIR ARANUT

Ne, ne, samo generalno.

MIRZA OMERОВI

Ali složio bih se sa vama da postoji zaista izgra ena praksa odluka Evropskog suda za ljudska prava, ne postoji skoro nikako izgra ena u pogledu zakonitosti dokaza jer smo mi intezivno pretraživali tu materiju. S obzirom da je manje više Evropski sud prepustio to pitanje i njihovo odlu ivanje nacionalnim jurisdikcijama, on se samo bavi nekakvim bukvalnim konceptom da li je su enje bilo, ali kada su, on što zaista možemo zapaziti kroz itanje tih odluka da je Evropski sud puno manje osjetljiv kada je u pitanju privatnost osoba koje objavljuju bilo koju javnu funkciju u izvršnoj, zakonodavnoj, sudskoj vlasti, nego kada je u pitanju neki gra nin koji se javno eksponira po prirodi svoje profesije.

DAMIR ARANUT

To je potpuno jasno, ak i po pitanju klevete ovaj. Praksa Evropskog suda je puno vrš a kada su u pitanju javne li mosti, me uti kod nas je i to, mislim nerazumijrvanje koncepta. Ovdje zaista

nisam govorio o zakonitosti dokaza da se ti dokazi snimljeni koriste u krivi nom postupku, nego o tome da se to pretvorilo u svoju suštu suprotnost da sada prijetite medijima ako snime i objave radi javnog interesa, ak iako nikada ne do u u krivni ni postupak, ak iako nije mogu e koristii u krivi nom postupku, ovdje ja govorim o tom zastrašivanju medija, o jednom zastrašuju em efektu i u tom smislu sam mislio da li krivi ni zakon treba mijenjati na taj na in, ne ZKO ve baš krivi ni zakon da to onda nije djelo.

MIRZA OMEROVI

Shvatam, da li treba u potpunosti, ja sam jednom i razgovarao sa jednim sudijom kriti arem koji zaista stajališta da je to potrebnos obzirom da to možemo iskusiti kroz našu praksu, da zaista preovladava u našoj zemlji jedna formalisti ka pravna kultura gdje se esto kaže a gdje je to propisano, a gdje je to zabranjeno iako bi se neke stvari po prirodi tebele razumijevaju. Ono to bih mogao dodati iz djelokruga rada Ureda da smo pokrneuli jedan postupak upravo radi saslušavanja novinara u krivi nom postupku. S obzirom da je postupak još uvijek u toku zaista ne mogu da komentarišem, ali mislim i sama ta injenica da to može re i o opredjeljenosti rada Ureda disciplinskog tužioca.

DAMIR ARNAUT

Hvala vam puno. Mislim da nemamo više pitanja. Ja vam se zahvaljujem, zaista naiskrenije zahvaljujem na ovom iscrpnom izlaganju na ovako konkretnim odgovorima na pitanja svih lanova Komisije i prije svega o ito informisanim odgovorima na nivou znanja koje ste pokazali ovo je zaista od velike koristi za ovu Istražnu komisiju, i ja vam se još jednom zahvaljujem na dakle op oj saradnji, opredjeljenosti za saradnju sa Istražnom komisijok koju ste pokazali samim odazivom na svjeo enje ali i na ovim konkretnim izlaganjima i ovim konkretnim odgovorima. Hvala još jednom.

Mi emo, mi imamo još jednu ta ku dnevnog reda pa emo nastaviti sa sjednicom i hvala.

ALENA KURSPAHI NADAREVI

Hvala i vama na pozivu još jednom i hvala vam što ste prepoznali Ured disciplinskog tužioca kao tijelo koje je potrebno pozvati i uti šta ima da kaže.

DAMIR ARNAUT

Naravno.

MIRZA OMERVI

Hvala također.

DAMIR ARNAUT

Obzirom da smo iscrpili ovu tačku dnevnog reda prelazimo na drugu tačku dnevnog reda, to su tekuća pitanja.

Ad.2.

DAMIR ARNAUT

Za ovu sjednicu zaista nemamo puno. Evo ja ću dozvoliti, samo da jedno pitanje riješimo istom tehnikom prirode. S obzirom da smo već zakazali 14. sjednicu koja će biti održana 08.10. a u međuvremenu je došlo do potvrde zakazivanja sjednice za 05.10. koja će svojim redoslijedom biti 14. potrebno je samo da usovijimo zaključak da će se ta od 08.10. nazvati petnaestom sjednicom. Staviti ću ja zaključak na glasanje. Dakle, Privremena istražna komisija konstatuje da će ranija zakazana petnaesta sjednica koja će biti održana 08.10.2020. godine biti petnaesta sjednica Privremene istražne komisije s obzirom da je u međuvremenu došlo do potvrde zakazivanja sjednice Privremene istražne komisije za 05.10. koja je prema redoslijedu petnaesta sjednica.

Ko je za? Usvojeno je jednoglasno. Hvala još jednom. Evo ja se izvinjavam gospodini Begiću je sada, izvolite.

ZLATAN BEGIĆ

Ništa predsjedavajući i hvala vam, pa evo ja bih pod ovom tačkom delegirao pa bih zamolio, doduše, ovo se snima pa ćete imati podatke, predlažem da se u jednoj sjednici kad to bude moguće s obzirom na naš raspored, sasluša i gospodin Husić Denis koji je direktor Zavoda zdravstvenog osiguranja Tulaškog kantona iz sljedećih razloga: bit će dakle vrlo kratak da vas ne opterećujem, ali siguran sam da ćete vi prepoznati bitnost ovoga, budući da ćemo mi, jel u nekom procesu i imamo podgrupu koja se bavi javnim nabavkama. Postoji jedna oblast unutar javnih nabavki koja

je potpuno ispod radara, a to su nabavke zdravstvenih usluga. Dakle, ne opreme. Prema mojim inoformacijama i informacijam ljudi koji rade na tome jedino Tuzlanski kanton to provodi, u ostralim kantonima i Republici Srpskoj se to ne provodi. Ako biste vi to stavili na papir vidjeli biste da novac koji se tu utroši je nekoliko desetina puta ve i od ovih nekih afera koje su se pojavile u posljednje vrijeme.

DAMIR ARNAUT

Jel to, izvinjavam se samo da pojasnite, jel to da se u privatne klinike može i i radi pružanja zdravstvenih usluga, jel to mislite?

ZLATAN BEGI

Zdravstevnih usluga, a ne klinika, a onda to treba tako er ponuditi u procesu nabavki pa da se prijavljuju ponu a i, me utim prema informacija koje ja imam, na osnovu razgovora gdje su me ljudi pozvali to u Bosni i Hercegovini radi jedino Tuzanski kanton. I to na sljede i na in, na sljede i na in, da su postoje e odredbe zakona potpuno nedostatne, s jedne strane, ako ljudi zaklju e ugovor izlažu se opasnosti da zbog toga što sprovode proceduru, da se na u u opasnosti da neko kaže, e ovo nije u skladu sa procedurom, nije dovoljno regulisano i tako dalje, ako ne provedu tu neku vrstu procedure, onda izlažu opasnosti široke slojeve stanovništva da ostanu bez zdravstvene usluge. U toj itavoj pri i su veoma narasli medicinski lobiji koji dolaze iz te oblasti gdje oni ulaze, znate imate usluge koje profitabilno raditi, koje mao koštaju, imaju usluge koje nije profitabilno raditi i u toj takvoj raspodjeli naše javno zdravstvo je uglavnom u situaciji da ove profitabilne preuzima privatni sektor pogotovo gdje se one dodjeljuju bez bilo kakvog postupka, a ove jel usluge koje nisu profitabilne koje nisu isplatljive kada bi se gledalo po nekim tržišnim kriterijima mada zdravstveno ne može i i prema tržišnim kriterijima da to radi javno zdravstvo. Mislim da je važno da ova Komisija sasluša to svjedo enje jer sam ja u komunikaciji sa ljudima koji rade na tome godinama i godinama se bore s tim da se to doreguliše na nivou zakona o javnim nabavkama, gdje imaju strašne probleme oni koji pokušaju provesti bilo kakav postupak javne nabavke. Za razliku od toga oni koji to i ne pokušavaju imaju puno manje probelema, a sve je to ispod radara i to curi, zna i cure sredstva koja su ogromna ak i kada se kažu. Mislim da bi i bilo važno, ak ovaj ovjek koji je trenutno direktor Zavoda zdravstvenog osiguranja u TK je tako er predava iz oblasti javnih nabavki tako da mislim da e doista imati šta re i i možda nas i uputi u

nekom pravcu. Zamolio bih još Hamidja Muratovića je predsjednik Udruženja stečajnih upravnika, ostao sam dužan to ime, ja ću vam poslati kontakt brojeve, onaj, jesam uradio. Ok onda. Eto to je moj prijedlog, izvinjavam se ako je obrazloženje bilo preopširno

DAMIR ARNAUT

Ne, ne, hvala gospodine Begiću, ja vaš prijedlog shvatam u svjetlu nadležnosti Komisije da ponudi eventualna zakonska i podzakonska rješenja. Ovo se odnosi na javne nabavke, imamo i podkomisiju odnosno grupu za javne nabavke. Evo ima li još prijavljenih za raspravu ili da stavim samo na glasanje. Nema prijavljenih za glasanje. Dakle, prijedlog gospodina Begića da se, Istražna komisija pozvat će na svjedočenje direktora Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona na jednoj od sjednica i da se datum biti naknadno utvrdi. Zadužuje se sekretarijat Komisije da stupi u kontakt s navedenim s ciljem dogovaranja najoptimalnijeg datuma za njegovo svjedočenje. Dakle, standardni zaključak. Ko je za? Usvojeno je jednoglasno. Hvala vam. Ima li još prijavljenih za ovu tačku dnevnog reda, pod tekuća pitanja. Ja imam samo jednu molbu, dakle, za članove komisije u svjetlu našeg razgovora sa ambasadorom Sjedinjenih Američkih Država koji smo imali putem online konferencije i mi smo tada razgovarali sa ambasadorom o eventualnim modalitetima saradnje sa Kongresom Sjedinjenih Američkih Država, konkretno sa njihovim istražnim komisijama s obzirom da taj model imam tradiciju više od 100 godina, dakle ovakvo postupanje kakvo mi tek sada vidimo u Bosni i Hercegovini i zamoljen sam samo ukoliko bi članovi Istražne komisije mogli dostaviti biografije, taj proces je u toku. Ono što smo razgovarali prije šest mjeseci sad je aktualizirano pa samo da dostavite biografije sekretarijatu pa da se proslijedi Američkoj ambasadi. To ne trebaju biti nikakve duge biografije, dakle neke kratke biografije isto da naši budu i sagovornici imaju ideju o tome ko smo mi pojedinačno. Eto to je to, samo molba, nema nikakvog zaključka. Nema više prijavljenih za raspravu.

Zaključujem 13. sjednicu Privremene istražne komisije i iduća sjednica koja će biti 14. sada je u ponedjeljak 05.10. Hvala vam!